

800

מבקר המדינה

דו"ח על הביקורת
בעיריית צפת

ירושלים, תשליג - 1973

משרד מבקר המדינה
אגף ג' לביקורת הרשויות המקומיות

דו"ח 5 על הביקורת
בעיריית צפת

ירושלים, תמוז תשל"ג - יולי 1973

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
3	<u>נתונים כלליים</u>
4	מועצת העירייה וועדותיה
4	<u>שירותים</u>
4	חינוך
4	גני-ילדים
5	בתי-ספר יסודיים
7	ניהול כספים בבתי-הספר
8	חינוך על-יסודי
9	חינוך גבוה
11	תרבות
13	קייט ותיירות
14	תברואה
15	ביוב
16	בית המיטבחים
16	אספקת מים
19	אחזקת כבישים ומידרכות
20	שמירה וביטחון
20	תיכנון ובנייה

26	סעד
27	בריאות
28	שירותי דת
28	<u>מינהל</u>
28	חבר העובדים
29	ניכסי ציבור
32	החברה לפיתוח צפת בע"מ
33	עבודות פיתוח
36	<u>משק הכספים</u>
36	הכנסה והוצאה
39	התפלגות ההכנסה
40	התפלגות ההוצאה
41	מילוות
43	מאזנים
45	גירעון
46	ניהול כספים וחשבונות
49	מיסים
50	חיובים, גבייה ופיגורי מיסים

*

נספחים: א - הכנסתה והוצאתה של העירייה לשנות
הכספים 1970/71 ו-1971/72

ב - רשימת ראשי העירייה והסגונים למן 1965

דין-וחשבון זה מסכם את הביקורת שערך משדד מבקר המדינה
על פעולותיה של עיריית צפת עד סוף שנת 1971/72; חלק
מהנתונים עודכנו לפברואר 1973. המימצאים שהועלו במהלך
הביקורת הומצאו לראש העירייה, לטיפול. דין-וחשבון זה כולל
את מימצאי הביקורת העיקריים. הדין-וחשבון הקודם על הביקורת
בעיריית צפת הוצא ביולי 1964.

נתונים כלליים

- 2 תחום עיריית צפת השתדע, בראשית 1973, על-פי נתוני העירייה, על כ-15,000 דונם, מזה 3,000 דונם שטח בנוי, 3,000 דונם אדמת בניין, 6,000 דונם אדמה חקלאית, ו-3,000 דונם גנים ציבוריים, חורשות ומיגרשי ספורט, וכבישים ומידרכות. 66% מהאדמות שבתחום העירייה הן בניהול מינהל מקרקעי ישראל, 27% - בבעלות פרטית, והשאר - 7% - בבעלות העירייה.
- 3 לפי נתוני העירייה מנתה אוכלוסיית צפת, במרס 1972, כ-15,000 נפש. בתחם העירייה היו 4,000 יחידות דיור; 300 יחידות דיור וכן מיבוגי תעשייה ומיסחר בשטח של 32 דונם הוקמו בשנים 1968/69 עד 1970/71, מהן כ-200 יחידות על-ידי משרד השיכון. מיבנה חדש לבית החולים הממשלתי שימש את איזור הגליל נמצא בשלבי בנייה סופיים; באפריל 1973 נפתחו מחלקה לילודות ומחלקה לילדים.
- 4 בתחום העירייה, לפי נתוניה, 4,500 מפרנסים; 45% מהם מועסקים במיסחר ובשירותים, כולל בית החולים הממשלתי, 24% - בקייט ובמלונאות, 18% - במיפעלי תעשייה ובבתי מלאכה שבמקום, 10% - בבניין, ו-3% - בחקלאות. בצפת מצויים, לפי נתוני העירייה, שבעה בתי חרושת המעסיקים כ-600 עובדים, ביניהם בית חרושת לליטוש יהלומים ובית חרושת לייצור קפה נמס.
- 5 בשנים האחרונות חלה בעיר התפתחות בתחום התיירות והקייט; רוב בתי המלון וההנדאה הקיימים שופצו, נבנו שלושה בתי מלון חדשים ובהם 96 חדרים; המיספר הכולל של חדרי אירוח בבתי מלון ובבתים פרטיים הגיע לסוף 1972 ל-2,000 בקירוב.

מועצת העירייה וועדותיה

6 בנובמבר 1965 ובאוקטובר 1969 התקיימו בחירות למועצת העירייה, בעת ובעונה אחת עם הבחירות לכנסת השישית והשביעית. בעיקבות הסכמים קואליציוניים חלו באפריל 1966, באפריל 1967 וכן בתקופת כהונתה של מועצת-העירייה הנוכחית חילופי גברי בראשות העירייה ובהנהלתה (ראה פירוט בנספח ב' לדו"ח זה) וכן בראשות מחלקות העירייה ובמיוחד במחלקה הטכנית. ראש העירייה הנוכחי נבחר לתפקידו בנובמבר 1971. המועצה מונה 11 חברים, מהם 7 שכינהו במועצה הקודמת. לראש העירייה ארבעה סגנים, מהם מכהנים שניים בשכר מלא ואחד - בשכר חלקי.

7 - ועדות שהחוק מחייב את קיומן נבחרו בכהונת מועצת העירייה הקודמת, אולם לא פעלו כלל. המועצה הנוכחית, שנבחרה כאמור באוקטובר 1969, בחרה רק בספטמבר 1970 מיספר ועדות, אולם ^{אג"א/1970} לא בחרה בוועדות כספים, מיכרזים וקניות, כדרוש על-פני החוק. ^{אג"א/1970}

שירותיםחינוך

8 להלן נתונים על מוסדות החינוך בצפת בשנת הלימודים תשל"ג.

גני-ילדים

9 הטבלה הבאה מראה נתונים לגבי גני-הילדים שמקימת העירייה בשנת הלימודים תשל"ג:

מיספר הילדים		מיספר הגונים	סוג גן-הילדים
שלא בגיל לימוד חובה	בגיל לימוד חובה		
(4)	(3)	(2)	(1)
179	181	12	ממלכתי
71	73	5	ממלכתי-דתי
85	49	5	רשת החינוך העצמאי
335	303	22	סה"כ

10 אירגוני נשים מקיימים בצפת גני-ילדים, בהם מבקרים 300 ילדים שלא בגיל לימוד חובה.

בתי-ספר יסודיים

11 הטבלה הבאה מראה את מיספר בתי-הספר היסודיים לסוגיהם, בשנת הלימודים תשל"ג, בהשוואה לתשכ"ה:

מיספר התלמידים			מיספר הכיתות	מיספר בתי-הספר	סוג בית-הספר
האחוז מכלל התלמידים	הממוצע לכיתה	סה"כ			
(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
57.0%	27	1,480	54	3	ממלכתי
25.2	24	653	27	2	ממלכתי-דתי
17.8	19	463	25	3	רשת החינוך העצמאי
100.0	24	2,596	106	8	סה"כ
	30	2,749	91	8	להשוואה, בשנת תשכ"ה

- 12 בארבעה מבתי-הספר נוהג יום לימודים ארוך, והתלמידים מקבלים עזרה בהכנת שיעורים. משרד החינוך והתרבות משלם את משכורתם של המורים והמדריכים, והעירייה נושאת בהוצאות האחזקה, בתשל"ג - 75 ל"כיתה.
- 13 בנוסף על השירותים המקובלים נותנת העירייה לתלמידי בתי-הספר היסודיים, בלא תשלום אגרה, את השירותים הנוספים הבאים: דיפוי שיניים, ייעוץ פסיכולוגי, בנטוחי מפני תאונות, וחינוך משלים בארבעה בתי-ספר.
- 14 בשנות הלימודים תשל"ב ותשל"ג מספקים שבעה מיטבחי הזנה של העירייה, מהם שלושה לימודיים, ארוחות יומיות ל-2,800 תלמידים בקירוב בבתי-הספר, ובגני-הילדים.
- 15 בשיתוף עם משרד החינוך והתרבות מקיימת העירייה מרכזייה פדגוגית, ונושאת בהוצאות אחזקת המיבנים ובתשלום משכורת המזכירה.
- 16 חוק לימוד חובה מחייב רשות חינוך מקומית לנהל כרטסת של כל הילדים והנערים בגיל לימוד חובה, הגרים בתחומה. העירייה, שהיא רשות חינוך מקומית, לא ניהלה כרטסת כדרוש. הביקורת הצביעה לפני העירייה על הצורך בניהול הכרטסת האמורה, כדי שיהיה בידה מכשיר למעקב אחר השתתפות סדירה בלימודים של הילדים והנערים שבגיל לימוד חובה.
- 17 בדיקה של מצב המיבנים, תנאי הבטיחות והמיקלטים, שנערכה בראשית 1972 ובראשית 1973, בחמישה בתי-ספר יסודיים, העלתה:

18 - העירייה לא נהגה לערוך בסוף כל שנת לימודים בדיקת מצב המיבנים, שתאפשר תיקונים ושיפוצים בפגרת הקיץ, לפני פתיחת שנת הלימודים, לקראת עונת החורף.

מיטק/19/1

19 - בבתי-הספר נמצאו רהיטים פגומים ושבורים וכן, בכיתות הנמוכות, שולחנות וספסלים שלא התאימו מבחינת גודלם לתלמידים המשתמשים בהם. בסיור שערכו עובדי משרד מבקר המדינה בבתי-ספר בינואר 1972 ובינואר 1973 נמצאו חלונות שבורים, מירצפות שבורות, גג דולף, וחדרי כיתות מוצפי מים. תאי השירותים נמצאו שבורים ובלא ברזי מים, פחי האשפה שבחצו לא היו מכוסים וחלקם היו שבורים. הביקורת העמידה את העירייה על המצב התברואה החמור.

מיטק/19/1

20 - המיקלטים בבתי-הספר לא ענו על הצרכים, כפי שנקבעו בהוראות הג"א; בשני בתי-ספר הספיקו המיקלטים לשליש מהתלמידים. המיקלטים לא היו מצוידים כדרוש, כפי שנקבע בהוראות הג"א, לא היו בהם ברזי מים ולא בתי שימוש כימיים; ריצפתו של אחד המיקלטים נמצאה מוצפת מים.

מיטק/19/1

ניהול כספים בבתי-הספר

21 - בביקורת שערך משרד מבקר המדינה על סידורי ניהול הכספים והחשבונות בחמישה מבתי-הספר היסודיים, הועלה:

22 - בשלושה בתי-ספר לא השתמשו, לצורך איסוף כספים למטרות מיוחדות כגון טיולים וביקורים במופעים, בגיליון מיוחד, כדרוש על פי-הוראות המנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות, לשם פיקוח על ההכנסות וההוצאות.

מיטק/19/1

23 - אחד מבתי-הספר החזיק במשרדו כספי גבייה במשך שניים עד חמישה שבועות, מבלי להפקידם בבנק בחשבון בית-הספר, כדרוש על-פי ההוראות האמורות. הסכומים שהצטברו הגיעו לעיתים מעל ל-1,000 ל"י.

24 - אחד מבתי-הספר החזיק את הכספים במשרדו, בלא שנפתח חשבון בבנק, כדרוש. לבית-ספר אחר נפתח בבנק חשבון על שמו של המנהל. בתי-ספר שהיו להם חשבונות בבנק, לא נהגו לערוך התאמה בין הרישומים בפיקסיהם לבין הרישומים שבחשבון הבנק.

25 - באחד מבתי-הספר העלתה הביקורת אי-התאמה בין היתרה הרשומה בחשבון הבנק לבין היתרה הרשומה בחשבונות בית-הספר; שיחזור רישומי ההכנסות וההוצאות של בית-הספר שנעשה על-ידי עובדי משרד מבקר המדינה העלה, שחשבון בית-הספר צריך להראות, ליום 18.1.73, יתרת חובה לבנק בסך 533.90 ל"י, ואילו חשבון בית-הספר בבנק הראה לאותו תאריך יתרת זכות בסך 1,319.77 ל"י. הביקורת דרשה מהעירייה לעשות למען הבהרת אי-ההתאמה. באותו בית-ספר אין נוהגים למסור קבלות עם קבלת התקבולים, אלא רק לאחר קבלת אישור הבנק על הפקדת הכסף על-ידי בית-הספר.

26 - לעירייה לא היה פיקוח על ניהול החשבונות והכספים של בתי-הספר שלה, והיא לא עמדה על קבלת דו"חות כספיים מהם.

חינוך על-יסודי

27 בשנת הלימודים תשל"ג מקיימת העירייה בית-ספר על-יסודי דתי במגמות עיונית ומיקצועית, בו לומדים, במגמה העיונית - 87 תלמידים ובמגמה המיקצועית - 143 תלמידים. 62 תלמידים באים מישובים אחרים. עוד קיימים ארבעה בתי-ספר על-יסודיים - עיוני כללי, ישיבה תיכונית, בית-ספר מיקצועי "עמל" ובית-ספר

תיכוני לבנות "בית יעקב" - שבהם לומדים, בשנת תשל"ג, 760 תלמידים, מהם 204 מחוץ למקום. העירייה משתתפת מדי שנה בשנה בהוצאות אחזקה בתי-ספר אלה, בשנת 1969/70 - ב-141,000 ל"י, בשנת 1970/71 -- ב-131,000 ל"י ובשנת 1971/72 - ב-223,600 ל"י.

28 - בשנים 1967/68 עד 1971/72 העבירה העירייה לבית-הספר העל-יסודי של רשת "עמל" מכספיה סכום כולל של 226,000 ל"י לאחזקת המיבנים שלו, לניהולו, ולכיסוי עודף ההוצאה שלו על הכנסתו. עוד בדו"ח הקודם העירה הביקורת כי בעירייה לא נמצא הסכם בכתב עם הנהלת רשת "עמל" בדבר זכויותיהם והתחייבויותיה של שני הצדדים, וכי העירייה שילמה לבית-הספר את השתתפויותיה מבלי לערוך בדיקות על פעולותיו הכספיים ומבלי לדרוש דו"חות כספיים מאושרים. בבדיקה חוזרת בדצמבר 1972 טרם נמצא הסכם בכתב עם הנהלת רשת "עמל"; העירייה עדיין אינה דורשת מבית-הספר דו"חות כספיים, שימשו בסיס לבדיקת נכונות ההוצאה והגירעון, כדרוש מבחינת כללי הניהול הכספי התקין של רשות מקומית.

הי"ת/א"ג/א"ג
הי"ת/א"ג/א"ג

29 - ברוב התיקים האישיים של המורים המועסקים בבית-הספר העל-יסודי של העירייה לא נמצאו רישיונות הוראה מטעם משרד החינוך והתרבות ומיסמכים בדבר השכלתו וויתקו של המורה, הדרושים לחישוב משכורתו.

חינוך גבוה

30 לקראת שנת הלימודים תשכ"ט העמידה העירייה לרשות האוניברסיטה "בר-אילן" מיבנה, בו מקיימת האוניברסיטה שלוחה ללימודים במדעי החברה, במדעי הדוח ובמדעי היהדות, בשנים 1969/70 עד 1971/72 הקציבה העירייה לאוניברסיטה, בתורת השתתפות בהוצאותיה, 20,000 ל"י, 15,000 ל"י ו-10,000 ל"י, כסדרן. משנת 1967/68 מקציבה העירייה, במיסגרת השתתפותה בהוצאות לחינוך גבוה, מדי שנה בשנה 40,000 ל"י לשיבת "כולל צפת".

להלן פירוט הוצאות העירייה בשנת 1971/72 על שירותי החינוך לסוגיהם, ועל השתתפותם של ההורים והממשלה בהוצאות אלה (בלירות ובאחוזים):

סוג שירות החינוך	כלל ההוצאה		השתתפות				מכלל האחוז ההוצאה על שירות
	הסכום	מכלל האחוז ההוצאה לחינוך	הממשלה		ההורים		
			הסכום	מכלל האחוז ההוצאה על השירות	הסכום	מכלל האחוז ההוצאה על השירות	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
בני-ילדים (למעט משכורת נננות לילדים בגיל לימוד חובה)	223,800	10	6,900	3	47,100	21	169,800
בתי-ספר יסודיים (למעט משכורת מורים)	729,800	32	-	-	338,600	46	391,200
שירותים נוספים	45,800	2	3,100	7	5,800	12	36,900
הזנת ילדים	443,700	20	97,300	22	181,800	41	164,600
קייטנות	50,600	2	5,500	11	45,100**	89	-
סה"כ בני-ילדים ובתי ספר יסודיים	1,493,700	66	112,800	7	618,400	44	762,500
בתי-ספר על-יסודיים*	667,900	30	15,000	2	185,400	28	467,500
השתתפות בהוצאות לחינוך גבוה	59,600	3	-	-	23,400	39	36,200
מינהל	38,100	1	-	-	-	-	38,100
סה"כ	2,259,300	100	127,800	6	827,200	36	1,304,300

10

* כולל השתתפות העירייה בארבעה בתי-ספר על-יסודיים, שאינם בבעלותה, בסך 223,600 ל"י.
 ** אינו כולל סכום נוסף של 2,900 ל"י השתתפות הממשלה, שהעירייה קיבלה והעבירה להוצאותיה בסעיף "מינהל".

32 העירייה מקיימת ארבעה מועדוני נוער שכונתיים, בהם ביקרו, בשנת 1972, לפי נתוני העירייה, כ-1,600 בני נוער. להפעלת המועדונים העסיקה העירייה באותה שנה 44 מדריכים במישרות חלקיות. עוד מקיימת העירייה שני מועדונים למבוגרים, בהם מתקיימים קורסים והרצאות; בבעלות העירייה מיבנה המשמש לפעולות נוער ובו ספרייה עירונית. העירייה משתתפת בהחזקת מוזיאון לאומנות הדפוס, שהוקם בעיר על-ידי הסתדרות פועלי הדפוס. במיסגרת שירותי תרבות מקציבה העירייה כספים למוסדות ציבור לצורכי תרבות וספורט.

33 בבעלות העירייה מוזיאון לאומנות על שם גליצנשטיין. בינואר 1970 קיבלה העירייה עיזבון, שכלל תמונות וספרים לשם הצבתם בבית נכות, כמותנה בצוואת המוריש. הותנה, כי העירייה תשמור באורח נאות על חפצי האמנות.

34 - בביקורים שערכו עובדי משרד מבקר המדינה במקום, בפברואר 1971, באפריל 1972, ובדצמבר 1972, נמצא כי חלק גדול של חפצי האומנות והספרים היו מונחים בחדר טחוב, בלא שימור. עם קבלת העיזבון ביקשה העירייה, וקיבלה, חוות-דעת של מומחה לאומנות, שהמליץ על בדיקת חפצי האומנות ומיונם על-ידי בעלי-סמכה, ועל טיפול מיידני לשם שימור החפצים. עוד נמצא כי במקום לא הותקנו מכשירים לכיבוי-אש, דבר החשוב במיוחד לאור העובדה שרצפת הקומה העליונה של המוזיאון בנויה לוחות עץ. המימצאים שהועלו בביקורים אלה נמסרו לראש העירייה, תוך דרישה, לנקוט אמצעים לתיקונם. מאחר שעד סיום הביקורת לא חל שיפור מהותי במצב חזר והעמיד משרד מבקר המדינה, בפברואר 1973, את העירייה על חשיבות העניין ודרש נקיטת צעדים לאלתר.

35 - העירייה לא ערכה, כדרוש, ספירות מלאי תקופתיות בשתי הספריות להשאלה, שהיא מקיימת בהשתתפות כספית של משרד החינוך והתרבות. מיספר הספרים בספריות מגיע ל-9,500.

36 בשיתוף עם משרד החינוך והתרבות מקיימת העירייה פעולות לביעור הבערות ולהנחלת הלשון, המקיפים בשנת תשל"ג כ-120 איש בחוגי בית, בהדרכת שלוש חיילות-מורות. לפי סקר שנערך באוקטובר 1972 על-ידי המחלקה לתרבות של העירייה זקוקים עוד כ-100 מהתושבים ללימוד במיסגרת זו, אולם מחוסר כוח-אדם להוראה אין הם יכולים ליהנות מפעולות אלה.

37 הוצאת העירייה לפעולות תרבות בשנת 1971/72 הסתכמה ב-417,200 ל"י (6% מכלל ההוצאה), מזה 29,400 ל"י לפירעון מילווות. ההוצאה נתחלקה כלהלן:

<u>ל"י</u>	
236,700	מועדוני נוער
56,400	ספורט
23,200	פעולות תרבות כלליות *
13,200	פעולות תרבות תורניות
17,100	מוזיאונים ותערוכות
20,200	סיפריות
3,900	הנחלת הלשון
<u>46,500</u>	מינהל
417,200	סה"כ

* כולל 20,000 ל"י השתתפות העירייה בפעולות תרבות של מוסדות ציבור.

ההוצאה לפעולות תרבות מומנה:

38

<u>%</u>	<u>ל"י</u>	
0.6	2,500	מתשלומי תושבים
20.4	83,600	מהשתתפות הממשלה
<u>79.0</u>	<u>331,100</u>	מכספי העירייה
100.0	417,200	סה"כ
=====	=====	

קייט ותיירות

בשיתוף עם משרד הדתות ומשרד התיירות פעלה העירייה לשמירת המקומות הקדושים והאתרים ההיסטוריים בצפת ולאחזקתם הסדירה. נעשו פעולות שיפוץ בבית העלמין העתיק, והוחל בעבודות שיחזור העיר העתיקה. לעידוד התיירות והקייט מקיימת העירייה, בשיתוף עם משרד התיירות, לישכת מודיעין לתיירים, וכן ועדת קייט ותיירות משותפת לעירייה, להתאחדות בתי המלון ולמשרד התיירות.

39

40 - ועדת הקייט והתיירות מנהלת את חשבונותיה באורח עצמאי. על-פי נתונה, השתתפה העירייה בהוצאות הוועדה: ב-1967/68 - ב-46,500 ל"י, ב-1968/69 - ב-40,000 ל"י, ב-1969/70 - ב-19,500 ל"י, ב-1970/71 - ב-18,000 ל"י, וב-1971/72 - ב-18,000 ל"י. בעיקבות הביקורת המציאה הוועדה לעירייה, באוגוסט 1971, פרטים בדבר הקמת הוועדה וכן דו"חות כספיים שלה לתקופה ינואר 1967 עד מרס 1970. נמצא כי דו"חות אלה לא נבדקו על-ידי גיזברות העירייה וכי היא שילמה את סכומי השתתפותה מבלי שהיו בידיה המיסמכים הדרושים לאימות הפעולות הכספיות.

41

העירייה נתנה לתושביה את שירותי התברואה המקובלים:
 ניקוי רחובות, פינוי אשפה, פיקוח תברואי, רישוי עסקים, וכן
 ביוב. לקיום פיקוח וטרינרי ולפעולות נגד כלבת מאוגדת העירייה
 באיגוד ערים איזור נפת צפת (בתי מיטבחים ופיקוח וטרינרי)
 עם עוד שבע רשויות מקומיות; דו"ח על הביקורת באיגוד הוציא
 מבקר המדינה ביולי 1966. נציג העירייה משמש כיושב-ראש האיגוד.
 בשנת 1971/72 הוציאה העירייה על שירותי תברואה 673,500 ל"י,
 מזה 498,600 ל"י לפינוי אשפה ולניקוי רחובות, 57,700 ל"י לאחזקת
 רשת הביוב העירונית, 38,800 ל"י לפיקוח תברואי ולפיקוח על ביצוע
 חוקי-העזר העירוניים, 19,800 ל"י השתתפות באיגוד הערים לשירותים
 וטרינריים ו-21,000 ל"י לפעולות מונעות, וכן 37,600 ל"י למינהל.
 ההכנסה משירותי תברואה באותה שנה, בעיקר מהיטל ביוב, הגיעה
 ל-12,200 ל"י.

42

פעולת סילוק האשפה מחייבת, מבחינת המיקום ושיטת הביצוע,
 הסדרים שימנעו היווצרות מיטרדי תברואה. העירייה מעבירה את
 נגד/ט"ו/אשפה למיזבלה פתוחה, המתנהלת בלא היתר משרד הבריאות, כדרוש,
 ואינה עונה על הדרישות התברואיות: המיזבלה נמצאת בקירבת כביש
 ארצי עורקי; את האשפה נוהגים לשרוף במוקד שריפה תמידי במיזבלה,
 דבר הגורם לעשן; למיזבלה מובאת גם, בלא בדיקה מוקדמת, פסולת
 מבית החולים שבעיר, העלולה להכיל חומרים המסכנים את הבריאות.
 משרד מבקר המדינה הביא את העניין לידיעת משרד הבריאות.

43

בתחום העיר מתנהלים, לפי נתוני העירייה, כ-400 עסקים
 הטעונים רישיון עיסוק על-פי החוק. נמצא כי בשנים 1970 ו-1971
 נוהלו בעיר כ-60 עסקים בלא רישיון, מחציתם בענף האירוח.
 בעיקבות הערות הביקורת עשתה העירייה להוצאת רישיונות כחוק,
 ובשנת 1972 נוהלו בעיר רק שישה עסקים בלא רישיון.

44 - ניקוי רחובות נעשה בעבודת ידיים. העירייה אומנם רכשה, באפריל 1967, מכונת טיאוט במחיר של 48,600 ל"י, אולם לא שקלה מראש אם המכונת עשויה להתאים לתנאים הטופוגרפיים של צפת; למן 1968 נמצאת המכונת במחסן העירייה, בלא שימוש.

ביוב

45 העירייה מחזיקה, לפי נתונה, רשת ביוב באורך כולל של 16 ק"מ בקירוב, מזה הונחו כ-5 ק"מ בשנים 1964 עד 1970; כ-80% מיחידות הדיור מחוברות לרשת הביוב. פעולות העירייה לאחזקת רשת הביוב הן בעיקר ניקוי סתימות, תיקון מיכסים והחלפת תעלות ביוב ישנות בקווים חדשים. חלק מהמיבנים הישנים, שבהחזקת חברת "עמידר", עדיין מחוברים לבורות סופגים, והחברה דואגת להקטת בורות אלה.

46 - בעירייה לא נמצאו מפות של קווי הביוב שבתחומה, דבר המקשה על פעולה מהירה במיקרים של תקלות ברשת הביוב. העירייה גם לא קיימה פיקוח על פעולות הנחת קווי הביוב בעיר, שבוצעו לרוב על-ידי משרד השיכון; בשנת 1972 הניח משרד השיכון קו ביוב בקוטר של 20", באורך של ק"מ אחד, מבלי שהעירייה דרשה להגיש לה תוכנית להנחת הקו ומבלי שעמדה על קיום דרישות חוק הרשויות המקומיות - ביוב.

47 - לרשת הביוב העירוני שלוש שלוחות נפרדות - שיכון כנען, שיכון דרום, והעיר העתיקה - המזרימות את מי הביוב לוואדיות הסמוכים. גם השפכים של קו ביוב בקוטר של 12", שהונח בשנת 1970 על-ידי משרד השיכון, נשפכים לוואדי בקידבת איזור מאוכלס, שלידו מוקט המיבנה החדש של בית החולים הממשלתי. העירייה אומנם הכינה עוד בשנת 1968 תוכנית להקמת מכון לטיהור מי-שופכין, אולם טרם החלה בהקמתו. הביקורת הצביעה על כך, שהזרמת שפכים בלתי מטוהרים אל הוואדיות עלולה לגרום, בנוסף על הנזק התברואאי, לזיהום מקורות המים שבסביבה ואף של ים כנרת.

בית המיטבחים

48 - על-פי תקנות מחלות בעלי-חיים (הקמת בתי מיטבחים ובתי נחירה והפעלתם), תשכ"ח-1968, מפעילה העירייה בית מיטבחים, לפי היתר מטעם שר החקלאות. בבדיקה שנערכה בבית המיטבחים, בנובמבר 1972, העלתה הביקורת כי לא הותקנו בו מיתקן למים חמים, מיתקן להגברת לחץ המים, מיכלי חיטוי, מיכלים לבשר פסול ולפסולת, מיתקן לחיטוי עורות וכן בור רקב או מישרפה, כדרוש על-פי התקנות.

גזע מט' / גזל
גזל / גזל

49 - עבודות הקשורות בטיפול בבהמות. לאחר השחיטה, וכן הובלת הבשר מבית המיטבחים לאיטליזים, נעשות על-ידי אנשים שאינם מעובדי העירייה, המקבלים את שכרם מבעלי האיטליזים; העירייה לא דרשה מהם לקבל רישיון כדרוש על-פי חוק רישוי עסקים, וכן להתקין במכוניתם, המיועדת להובלת בשר, מיתקן קירור וקירות בידוד, כדרוש. (על נושא זה ראה דו"ח שנתי 21 של מבקר המדינה, עמ' 807).

גזע מט' / גזל
גזל / גזל

אספקת מים

50 העירייה מספקת מים במדידה ל-4,250 צרכנים בקירוב. המים מופקים חלקם ממעיין עין-טינה שבבעלותה וחלקם נקנים מחברת "מקורות". להלן פירוט כמויות המים שהעירייה הפיקה

צפת

מהמעיין ושקנתה מחברת "מקורות", הכמויות שנצרכו והפחת, בתקופה 1968/69 עד 1971/72, על-פי נתונים שבדו"חותיה, שהמציאה לנציבות המים (במ³ ובאחוזים):

שנת הכספים	ה פ ק ה			פ ח ת	
	מקורות עצמיים	מקנייה	סה"כ	צריכה	כמות הפחת
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1968/69	650,478	632,460	1,282,938	894,467	388,471
1969/70	698,257	583,850	1,282,107	869,887	412,220
1970/71	616,227	838,280	1,454,507	913,064	541,453
1971/72	609,717	848,440	1,458,157	1,036,163	421,994
					(7) %

51 - שיעור הפחת, כמשתקף בטבלה, היה גבוה בכל השנים בהרבה מן המקובל ברשויות המקומיות. העירייה לא עמדה על הסיבות להיווצרות הפחת. העירייה גם אינה נוהגת לערוך בדיקות תקופתיות ברשת המים שלה, כדי לגלות נזילות. תיקונים ברשת נעשים רק על-סמך הודעות בדבר תקלות. בעירייה אין מתנהל וישום של התיקונים הנעשים ברשת המים. גם נציבות המים עמדה על שיעור הפחת הגבוה והציעה לעירייה בדיקות תקופתיות של מדי-המים והחלפת הצנרת המיושנת שבתחומי העיר. לפי נתוני נציבות המים נאמדת ההשקעה הדרושה להחלפת הצנרת ב-500,000 ל"י. למימון הסכום הדרוש הוקצבו לעירייה 300,000 ל"י מ"הקרון המרכזית להחלפת צינורות מים ברשויות מקומיות" שליד נציבות המים. משרד מבקר המזינה גם היפנה את תשומת ליבו של משרד הפנים לחומרת המצב ודרש מן העירייה לנקוט בלא דיחוי את כל הצעדים הדרושים לצימצום הפחת ולמניעת ביזבוז מים.

52 הטבלה הבאה מראה את התפלגות ההכנסה וההוצאה בגין אספקת מים בשנים 1968/69 - 1971/72 (בלירות):

1968/69	1970/71	1970/71	1971/72	מקור הכנסה/סוג הוצאה
(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
				<u>הכנסה</u>
299,900	305,900	351,800	380,200	אגרות מים (לשימוש ביתי, לתעשייה ולבנייה)
-	14,900	-	-	דמי חיבור ותיקונים
22,000	24,900	44,900	49,200	דמי השתתפות בעלי-נכסים בהנחת צינורות
321,900	345,700	396,700	429,400	סה"כ
				<u>הוצאה</u>
137,600	146,700	150,400	209,700	הוצאות תיפעול
165,100	147,300	243,900	243,600	קניית מים
26,300	16,900	39,100	26,600	פירעון מילות
20,500	31,300	24,200	33,400	מינהל
349,500	342,200	457,600	513,300	סה"כ
(-) 27,600	(+) 3,500	(-) 60,900	(-) 83,900	עודף (+) או גירעון (-)

54 העירייה אינה מנהלת את מיפעל המים שלה כיחידה חשבונית נפרדת, כנדרש על-פי הנחיות שר החקלאות ושר הפנים משנת 1959. החשבונות, כפי שהם מתנהלים במיסגרת מערכת החשבונות התקציביים של העירייה, אינם כוללים הפרשות לבלאי.

אוי/מ/א
אוי/מ/א

55 במרס 1969 פירסמה העירייה מיכרז, בדבר אספקת המים שלה, ככלל: ביצוע הנחת צינורות והקמת בריכות אגירה, מכירת עין טינה ומכון המים של העירייה, וכן קניית מים. המיכרז כלל תנאי מגביל כי "הצעות באות בחשבון רק ממזיעים המסוגלים לספק לעיריית צפת את כל כמות המים הדרושה לה והם מתחייבים לעשות כן". מאחר שבאיזור פועל ספק מים אחד - חברת "מקורות" - הוגשה הצעת החברה להצעה יחידה. הביקורת העירה כי לא היה מקום לכלול במיכרז אחד בקשת הצעה לאספקת מים, מאחר שיש באיזור - כאמור - ספק מים אחד, והצעות לביצוע עבודות של הנחת קווי מים והקמת בריכות אגירה, שלגביהן אפשר היה לקבל הצעות מתחרות ממזיעים אחדים. למעשה היה המיכרז כולו חסר כל משמעות, שכן התברר שהעירייה התקשרה עם חברת "מקורות" בחוזה להנחת צינורות מים והקמת בריכות אגירה עוד בספטמבר 1968.

אוי/מ/א
אוי/מ/א

אחזקת כבישים ומידרכות

56 בתחום העירייה 60 רחובות באורך של כ-60 ק"מ, מהם 30 סוליים אספלט ו-30 מרוצפים אבן ובטון; ב-22 רחובות נסללו מידרכות באורך כולל של 18 ק"מ. בשנת 1971/72 הוציאה העירייה לאחזקת כבישים ומידרכות 284,800 ל"י; באותה שנה קיבלה העירייה מהממשלה על-חשבון אגרת רישיונות כלי-רכב 26,000 ל"י, ומבעלי-נכסים - השתתפות בהוצאות סלילת כבישים ומידרכות בסך 26,200 ל"י.

57 העירייה לא נהגה להודיע לבעלי-הנכסים על החלטתה לסלול רחוב, כדרוש על-פי חוק-העזר, ובהיעדר הודעה כזו הודיעו

נכס/מ/א

בעליהם של הנכסים הגובלים אותו רחוב על התנגדותם לשלם את המגיע על-פי החוק. העירייה לא גבתה מהם את הוצאות הסלילה ואף לא חיבה את חשבונותיהם בהתאם. לפי המידע שבידי העירייה, מגיעים החובות של כ-800 בעלי-נכסים לכדי מיליון ל"י.

58 - על-פי הוראות החוק מתחלקות הוצאות הסלילה לפי מידות הנכסים. באותם מיקרים שנעשו חיובים בחשבונות בעלי-נכסים לא התבססו חיובים אלה על הנתונים הנדרשים.

שמירה וביטחון

59 העירייה מחזיקה כ-1,000 פנסי כספית להארת רחובותיה. שירותי כבאות ניתנים על-ידי איגוד ערים איזור הגליל העליון המזרחי (שירותי כבאות), בו מאוגדת העירייה עם עוד שמונה רשויות מקומיות. נציגי העירייה משמש יושב-ראש האיגוד. האיגוד מחזיק בתחום העירייה תחנת כיבוי. הוצאת העירייה לשמירה וביטחון בשנת 1971/72 הסתכמה ב-56,800 ל"י, מזה בעיקר 27,800 ל"י השתתפות העירייה בשירותי הג"א ו-26,700 ל"י השתתפות באיגוד הערים. משרד מבקר המדינה הביא לתשומת לב העירייה את הצורך בהקמת מיקלטים ציבוריים ובשיפור מצבם של המיקלטים בבתי-הספר.

תיכנון ובנייה

60 תחום העירייה הוא מרחב תיכנון מקומי ובהתאם לחוק התיכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, משמשת מועצת העירייה ועדה מקומית לתיכנון ולבנייה. העירייה הקימה על-פי החוק ועדת מישנה. הוצאות העירייה לשירותי תיכנון ובנייה בשנת 1971/72 הסתכמו ב-96,000 ל"י וההכנסה ב-61,100 ל"י.

61 תוכנית המיתאר לתחום העירייה, שהופקדה בדצמבר 1963, טרם אושרה. העירייה פועלת על-פי התוכנית הנמצאת בהפקדה ועל-פי 35 תוכניות מפורטות וחמש תוכניות שיכונים ציבוריים; 22 מן

התוכניות המפורטות וחמש התוכניות המיוחדות לשיכונים
הציבוריים נתאשרו על-ידי הוועדה המחוזית לתיכנון ולבנייה,
מחוז הצפון. בשנים 1966/67, 1967/68, 1968/69, 1969/70,
1970/71 ו-1971/72 הוציאה העירייה 100, 75, 98, 75, 48, 59
היתרי בנייה, כסידרן.

62 - על-פי הוראות החוק ישלם המבקש היתר בנייה פיקדון בשיעור
של 20% מהאגרה המשוערת. העירייה לא גבתה מכ-60% של מבקשי
היתרי בנייה את הפיקדון, כנדרש בחוק, ואילו באותם המיקרים
בהם גבתה את הפיקדון, היה הסכום נמוך מהנקבע בחוק. בתיקי
הבנייה לא נמצא תיעוד בדבר קביעת שיעורי הפיקדון.

מ"ק/א"ג
העירייה

63 - לאחר אישור הוועדה המקומית למתן היתר ולפני מסירתו
עורכת המחלקה הטכנית של העירייה חשבון פירוט התשלומים
המגיעים לעירייה בעד חיבור הנכס לרשת המים, אגרת הנחת צינורות,
היטל ביוב ואגרת בנייה; לאחר ביצוע התשלומים מוצא היתר הבנייה.
נמצאו כ-20 מיקרים, בשנים 1970 עד 1972, בהם גבנו סכומים
נמוכים מאלה שנקבעו על-פי החוק. על סכום של כ-157,000 ל"י, שעמד
לגבייה, ניתנו הנחות בסכום כולל של 88,000 ל"י בקירוב. הנחות
אלה ניתנו בלא החלטה של מועצת העירייה ובלא אישור משרד
הפנים, כדרוש, אלא על-פי הוראות מטעם חברי המועצה, בלא סמכות
חוקית לכך.

מ"ק/א"ג
העירייה

64 - מתפקידה של העירייה כוועדה מקומית לתיכנון ולבנייה לפקח
על כך, שהבניינים המוקמים בתחומה יוקמו בהתאם להיתרי הבנייה
השואו, ושהבטונים וחומרים אחרים יענו על דרישות התקנים החלים.
העירייה אינה דורשת מהבונים המצאת תעודות בדיקת הבטונים
(בנושא זה ראה גם דו"ח שנתי 15 של מבקר המדינה, עמ'
636).

מ"ק/א"ג
העירייה

- 65 - העירייה לא דרשה ממגישי בקשות להיתרי בנייה להמציא חישובים סטטיים לתוכניות שהוגשו לאישור הוועדה המקומית, כדרוש על-פי תקנות התיכנון והבנייה (חישובים סטטיים ותוכניות קונסטרוקציה), תשכ"ח-1968. נתונים אלה חשובים הן לקביעת האחרייות במיקרה של תקלה בבניין והן לצורך החלטות בעתיד על שינויים במיבנים ועל תוספת בנייה.
- 66 - על-פי חוק-העזר לוועדה המחוזית לבנייה ולתיכנון עיר, מחוז הצפון, לא יינתן היתר בנייה אלא אם כן התחייב בעל הנכס לא לגור ולא להרשות לאחרים לגור בבניין וכן לא להרשות להשתמש בבניין לכל צורך שהוא אלא לאחר שניתנה עליו תעודת גמר מאת הוועדה המקומית. לא נמצא תיעוד בדבר מתן תעודות גמר, והבונים השתמשו בבניינים בלא תעודות אלה מבלי שהעירייה פעלה להבטחת מילוי התחייבות זו.
- 67 - על-פי חוק התיכנון והבנייה רשאית הוועדה המקומית להתיר הקלות ושימוש חורג רק באישורה של הוועדה המחוזית. בשנת 1970 ובשנת 1972 אישרה הוועדה המקומית שימוש חורג בלא להעביר את העניין לוועדה המחוזית, לאישורה. החריגות היו: הגדלת דירה ב-61 מ"ר והשלמת מיבנה למיתקני חשמל לנגדייה - שניהם בשטח ציבורי פתוח, בניית שני מיבנים בשטח של 656 מ"ר ו-450 מ"ר על קרקע שהבנייה בה מותרת ב-80% בלבד של השטח, ואילו הסטייה למעשה מגיעה לכ-400% ולכ-210%, ובנייה של מיבנה במירווח של 2 מ' במקום 12 מ' לפי התוכנית המאושרת; עוד העלתה הביקורת כי בשני מיקרים הוציאה העירייה היתרי בנייה להקמת מיבנים בעיר העתיקה, בה אסורה הבנייה: במיקרה אחד הוציאה העירייה את ההיתר על אף סירובה של הוועדה ומגו היתרי מט המחוזית לאשר את החריגה ובמיקרה השני לא הועברה הבקשה לוועדה המחוזית לאישורה.

68 - על-פי דיווחי פקח הבנייה של העירייה נתגלו בתקופה אוקטובר 1967 עד דצמבר 1972 כ-750 מיקרים של עבירות על חוקי הבנייה ושל בנייה בלא היתר. בדיקת כ-250 מתיקי העבירות העלתה מקרים רבים, בהם נסגר התיק מבלי שנמצא תיעוד לסיבת סגירתו. במיקרים אחדים הוגשה תביעה מישפטית והעבריינים חויבו בדיון, אולם העירייה לא נקטה צעדים לאכיפת פסקי-הדין.

69 - על-פי הודאות החוק אין להוציא היתר בנייה לפני שנדונה הבקשה בוועדה המקומית לתיכנון ולבנייה או בוועדת מישנה. נמצאו מיקרים, בהם הוציאה העירייה היתרי בנייה בלא דיון בוועדה. במיקרים אחרים הוציאה העירייה היתרי בנייה בלא חתימת בעל-הנכס או בעל הקרקע על גבי הבקשות, כנדרש על-פי החוק.

70 - בפברואר 1969 הוציאה העירייה, בחתימת ראש העירייה ומהנדס העיר, צו הריסה על מיבנה ישן-בנייה הוליה של חברת "עמידר"-בהיותו מיבנה רעוע ובלתי ראוי למגורים. דיירי המיבנה פונו וחברת "עמידר" העמידה לרשותם דירה חליפה. בפברואר 1971 השכירה חברת "עמידר" תמורת דמי מפתח את המיבנה למהנדס העיר, לפי בקשתו, בתנאי שיבצע בו את התיקונים הדרושים. הדיירים שפוננו בשעתו הגישו תלונה לנציבות תלונות הציבור על מסירת המיבנה למהנדס העיר, בטענה כי פינויים הושג במירמה מצד חברת "עמידר" ומהנדס העיר, מתוך כוונה לנשלם מדירתם ולמסרה למהנדס העיר. מבקר המדינה בתפקידו כנציב תלונות הציבור קבע בעיקבות בירוריו, כי הוצאת צו ההריסה היתה מוצדקת לפי מצבו האזכרי קטיבי של המיבנה וכי לא נמצאו ראיות לקיומה של מירמה (לעניין זה ראה דו"ח שנת 1 של נציב תלונות הציבור, עמ' 123). עם זאת הטיל המבקר על האגף במשרדו המטפל בביקורת העירייה, לבדוק את פעולות העירייה בנדון. הביקורת העלתה:

71 (1) עבודות השיפוץ והקמת מיבנה לשירותים, החייבות בהתאם לחוק בהיתר בנייה, בוצעו על-ידי מהנדס העיר בלא שיבקש היתר בנייה, כדרוש. עוד העלתה הביקורת כי המיבנה נמצא על קרקע המסווגת לפי תוכנית המיתאר כ"שטח ציבורי פתוח", והמיועדת להרחבת כביש ולגן ציבורי, ובהתאם לחוק לא היתה אפשרות כל שהי לקבל היתר בנייה בנדון זה.

מג/המ/א
מג/המ/א

72 (2) מהנדס העיר הגיש לוועדה המקומית בנובמבר 1971, לאחר ביצוע עבודות הבנייה, בקשה להמליץ לפני הוועדה המחוזית על שינוי ייעוד הקרקע כדי לאפשר לו את רכישת הקרקע והמיבנה מאת מינהל מקרקעי ישראל. הוועדה המקומית החליטה בדצמבר 1971 להמליץ על שינוי הייעוד, אולם בלא לפרט את הנימוקים שהביאו להחלטה זו כאשר בנסיבות המיקרה היה, לדעת הביקורת, במיוחד צורך בפירוט כזה. עד סיום הביקורת לא אושר שינוי הייעוד על-ידי הוועדה המחוזית, ומשרד מבקר המדינה דרש מהעירייה נקיטת צעדים בקשר לבנייה הבלתי חוקית. באוגוסט 1972 העביר מבקר המדינה את העניין לידיעת היועץ המישפטי לממשלה.

מג/המ/א
מג/המ/א

73

- בדצמבר 1971 נתנה העירייה לחברת מקרקעים, לפי בקשתה, מכתב לגבי חמישה גושים הנמצאים בתחום העירייה, לפיו "במידה שתוגש לנו תוכנית לקבלת היתר בנייה בגושים הנ"ל נעיין בתוכנית ונביאה לדיון בוועדת בניין ערים". נמצא כי לגבי הגושים האמורים עדיין אין תוכנית מיתאר או תוכנית בניין עיר מפורטות. הביקורת העירה שהמכתב כפי שניתן עשוי היה להתפרש כהבטחה שבנייה תותר בכל מיקרה; ואילו בהיעדר תוכנית בניין עיר לשטח האמור קיימת האפשרות שתוכן תוכנית לגביו אשר תאסור או תגביל את הבנייה בו. ההבטחה כאמור עלולה להתפרש גם שלא כהלכה הן על-ידי מקבלה והן על-ידי הציבור הרחב, דבר אשר גוף ציבורי היה חייב לעשות למניעתו. לכן מן הנכון היה

מג/המ/א

24 - י"ג
(891)

העירייה תבהיר לחברה כפי אין עדיין תיכנון לשטח ותסייג את המכתב האמור בכך כי עלולים לחול שינויים באפשרויות הבנייה.

24-77
(391)

74
ביוני 1969 אישרה הוועדה המחוזית לתיכנון ולבנייה מחוז הצפון תוכנית מפורטת, לפיה שונה הייעוד של שטח קרקע בעיר משטח ציבורי לשטח למלונאות. תוכנית זו היתה כרוכה בביטול קטע מהכביש הקיים המוביל להר כנען ובדרישה מיוזמי התוכנית לסלול כביש חדש. באוגוסט 1969 הוציאה הוועדה המקומית לתיכנון ולבנייה היתר לבניית מוטל על הקרקע האמורה והיתנתה, שעל היוזמים לסלול כביש גישה חדש לפני התחלת השימוש בבניין.

13/2/77
16/מאי/76

75
אחד מבעלי הנכס ויוזמי התוכנית הוא חבר מועצת העירייה ובתקופה נובמבר 1969 - ספטמבר 1971 כיהן כראש העירייה.

76
בתקופה שחבר המועצה האמור כיהן כראש העירייה הפעילו היוזמים את המוטל מבלי לסלול כביש גישה חדש והעירייה לא עמדה על קיום התנאי שבהיתר הבנייה. בנובמבר 1970 החלה העירייה בעצמה בפריצת דרך חדשה להר כנען וכן בפריצת הסתעפות ממנה בכיוון למוטל. עבודה זו הופסקה על-ידי העירייה בשלביה המוקדמים, ובקשר אליה הוגשו לעירייה חשבונות על סך כ-23,000 ל"י. קטע הכביש שאמור היה להתבטל ממשיך להיות בשימוש.

77
מבקר המדינה הביא לידיעת היועץ המישפטי לממשלה עובדות המתייחסות לנוכחות חבר מועצת העירייה האמור כחבר ועדת המישנה של הוועדה המקומית במיספר ישיבות של ועדת המישנה בשנים 1966 - 1969, שבהן נדונה התוכנית, וכן את העובדות המתייחסות לעניין הכביש.

78
לאחרונה חידשה העירייה את טיפולה בנושא והיא נמצאת במגע עם הממונה על המחוז.

79
העירייה נוהגת לבצע לטובת משלמים עבודות הכוללות הריסת מיבנים רעועים בשביל משרד השיכון וחברת "עמידר", טיפול בגנים, במידרכות ובקירות מגן, סלילת שבילי גישה ובניית מדרגות.

80 - העירייה לא נהגה להכין הערכות של עלות העבודות המוזמנות כדי לקבל ממזמיני העבודות התחייבות בכתב לתשלום תמורת העבודה. העירייה גם לא נהגה לדרוש מהמזמינים פיקדון על-חשבון העבודה המוזמנת.

*13.11/77
ד"ר אילן
ד"ר/77*

81 - ההוצאה לעבודות לטובת משלמים הסתכמה בתקופה 1967/68 - 1971/72 ב-161,500 ל"י והגבייה על-חשבון עבודות אלה - ב-106,100 ל"י. העירייה לא ניהלה חשבונות אישיים למזמיני עבודות, ובהיעדר חשבונות כאלה אי-אפשר היה לקבוע מי הם החייבים, באילו סכומים ובגין אילו עבודות. סכום כולל של 50,000 ל"י בקירוב המגיע לעירייה, כאמור, טרם נגבה.

*ד"ר/77
ד"ר/77*

סעד

82 העירייה נותנת את שירותי הסעד לנזקקים באמצעות לישכת סעד מקומית. במרס 1973 העסיקה לישכת הסעד 11 עובדים, מהם שמונה בעבודה סוציאלית והשאר - במינהל. שלושה מבין העובדים היו בעלי סמיכות ככשירים לעבודה סוציאלית. בשנת 1971/72 טיפלה הלישכה, לפי נתוניה, בכ-550 מישפחות נזקקות, מהן 160 מישפחות שקיבלו עזרה כלכלית קבועה ו-150 - עזרה בלתי קבועה; ל-240 מישפחות ניתנה עזרה ביתית וסעד אחר. העירייה השתתפה בהוצאות לשכר דירה לגבי כ-1,500 מישפחות. 212 ילדים החזיקה העירייה אצל מישפחות אומנות או במוסדות. עוד שילמה העירייה דמי ביטוח לאומי בשביל 70 נזקקים, דמי ביטוח רפואי בעד 340 מישפחות, ול-192 מישפחות שולמו מענקי זיקנה מקרן שעל-יד משרד הסעד.

83 משרד הסעד מקיים בצפת מיפעל תעסוקה לנוער (מפת"ן), והחל בשנת הלימודים תשל"א משתתפת העירייה בהוצאות אחזקתו בשיעור של 36%. בתשל"ג לומדים במפת"ן 22 נערים. העירייה מקיימת מעון לילדים מפגורים, ומחזיקה בו, בשנת תשל"ג, 16 ילדים; משרד הסעד משתתף בהחזקת המעון ב-80 ל"י לחודש, לילד.

84 להלן פירוט פעולות הסעד וההוצאה עליהן בשנת 1971/72, לפי רישומי העירייה:

39,600	טיפול בילד ובנוער
467,300	טיפול במישפחה
91,500	טיפול במפגז
81,000	טיפול בזקן
121,900	מינהל
<u>*801,300</u>	סה"כ

* ההוצאה לשירותי סעד כוסתה: מהשתתפות הממשלה - 363,000 ל"י (45%), מהשתתפות קרובים - 16,100 ל"י (2%), והשאר - 422,200 ל"י (53%) - מכספי העירייה.

בריאות

85 שירותי בריאות לתושבי העיר ניתנים על-ידי משרד הבריאות וקופות-החולים. משרד הבריאות מחזיק במקום בית-חולים כללי, ובו 250 מיטות; מיבנה חדש לבית-החולים הוקם לאחרונה ומחלקה אחת בבית-החולים החלה בפעולה. עוד מחזיק משרד הבריאות בצפת ארבע תחנות לטיפול באם ובילד. בעיר גם תחנת מגן-דוד אדום, המקיימת תורנות במשך כל שעות היממה.

86 הוצאת העירייה לשירותי בריאות הסתכמה בשנת 1971/72 ב-65,800 ל"י, מזה הקצבה לאגודת שוחרי בית-החולים הכללי בצפת - 25,000 ל"י והקצבה למגן-דוד אדום - 20,000 ל"י. ההוצאה כוסתה: מהשתתפות קרובים בהוצאות אישפוז - 4,200 ל"י, מהשתתפות הממשלה - 3,100 ל"י, והשאר - 58,500 ל"י - מכספי העירייה.

שירותי דת

87 שירותי דת ניתנים לתושבי צפת על-ידי המועצה הדתית שבמקום. העירייה מכסה, על-פי החוק, שני שלישים מעודף ההוצאה על ההכנסה של המועצה הדתית. הוצאת העירייה לשירותי דת בשנת 1971/72 הסתכמה ב-209,400 ל"י, מזה 12,600 ל"י לפירעון מילווה. בתחומה של צפת כ-50 בתי-כנסת ומקומות תפילה, רובם בעיר העתיקה. בעיר שני בתי-מרחץ ומיקוואות טהרה, אחד מהם בבעלות העירייה, המוחזקים על-ידי המועצה הדתית.

מ י נ ה לחבר העובדים

88 למרס 1972 העסיקה העירייה 269 עובדים, מהם שמונה במישרות חלקיות; 180 מן העובדים הועסקו בשירותים, 58 - באחזקת נכסים ו-31 - במינהל. ל-22 עובדים שפרשו שילמה העירייה קיצבה. עוד העסיקה העירייה במשך שנת 1971/72 כ-70 עובדים בעבודה זמנית או ארעית, בעיקר בשירותי תרבות (מדריכים במועדוני נוער), וכן 24 פועלים מוגבלים בכושר עבודתם, ששכר עבודתם שולם במישרים על-ידי חברת "המשקם", והעירייה השתתפה בחלק משכרם.

89 לפי נתוני העירייה הסתכמה ההוצאה על משכורות לעובדים שהועסקו במישרות קבועות בשנת 1971/72 ב-2,545,200 ל"י ועל שכר עבודה לעובדים שהועסקו בעבודה זמנית וארעית ובעבודה בשעות נוספות - ב-220,200 ל"י, ובסך הכל - 2,765,400 ל"י - 39% מכלל ההוצאה בתקציב הרגיל לאותה שנה.

90 - מזכירות העירייה אינה נוהגת לערוך הודעות בדבר שינויים במצב המיսפחתי של העובדים ולהעבירן לגיזברות העירייה, כפי הדרוש לשם אימות זכאות העובד לתשלומים הקשורים במצבו המיսפחתי.

לחלק מעובדי העירייה הקבועים מובטחת הזכות לקיצבה על-פי חוק שירות המדינה (גימלאות) ושאר התנאים הסוציאליים - על-פי חוקת העבודה לעובדים ברשויות המקומיות ועל-פי התקשי"ר, שאומץ על-ידי העירייה, ואילו לעובדים קבועים אחרים - כ-150 - הובטחו זכויות אלה על-ידי הפרשות לקרנות ביטוח שונות. הביקורת דנה עם העירייה על הצורך לעשות להנהגת שיטה אחידה להבטחת הזכויות הסוציאליות לכל עובדיה.

91

ניכסי ציבור

ניכסי העירייה כוללים את בניין העירייה ומשרדיה, מיבני חינוך ותרבות, מוזיאון, אכסניית נוער, בית-מרחץ וכן בית-מיטבחים ובית-שחיטה לעופות. עוז כוללים הנכסים את מעיין עין-טינה, בריכות אגירה ורשת צינורות מים, וכן מחסנים, ביתני תעשייה ומלאכה, חנויות וקיוסקים להשכרה, גנים ציבוריים, טיילות וחורשות, מגרשי מישחקים, כבישים ומידרכות, ומיתקני תאורה. עוד יש לעירייה שתי דירות המוחזקות על-ידי המועצה הדתית, לשיכון משרדיה ולדיוור אחד הרבנים.

92

הכנסת העירייה מנכסיה והוצאתה לאחזקתם, למעט רשת המים ורשת הביוב, בשנת 1971/72, לפי נתוני העירייה, מפורטות להלן:

93

מקור ההכנסה

הכנסה עצמית

	ל"י	ל"י	
		11,400	דמי שכירות מנכסים
		37,000	דמי שימוש באכסניית נוער
48,500		<u>100</u>	אגרת רישיונות אופניים

השתתפויות

	ל"י	ל"י	
		26,000	חלק העירייה באגרת רישיונות כלי-רכב
		4,800	השתתפות חברות תחבורה באחזקת דרכים
		<u>26,400</u>	השתתפות בעלי-נכסים בהוצאות סלילת כבישים ומידרכות
<u>57,200</u>			
<u>105,700</u>			סה"כ הכנסה

ל"י	סוג ההוצאה
288,700	אחזקת כבישים ומידרכות
236,000	אחזקת גנים ונטיעות
111,300	אחזקת נכסים להשכרה
59,900	אחזקת תאורה
34,200	אחזקת אכסניית נוער
8,900	אחזקת תמרורי תנועה
<u>53,700</u>	מינהל
* <u>792,700</u>	סה"כ הוצאה

* ההוצאה לאחזקת הנכסים כוללת: 513,500 ל"י - למשכורות ולשכר עבודה, 175,500 ל"י - לפעולות ולשירותים, ו-103,700 ל"י - לפירעון מילוות.

94 - בפנינס המקרקעין המנוהל בעירייה על-פי התקנות בדבר ניהול פנינס זכויות במקרקעין היו השומים 171 נכסים, בעוד שבדשימות שהעירייה קיבלה מלישכת רישום המקרקעין שבמשרד המיניסטריום הכלולים 249 נכסים, בבעלות העירייה. בעירייה לא נמצא תיעוד בדבר היווצרות זכויותיה בנכסים אלה. הביקורת דרשה ממנה העירייה לעשות למען עידכון פנינס המקרקעין שלה.

95 - עשרים מיבני חינוך, שנבנו במשך השנים על-ידי משרד השיכון בשביל העירייה - והעירייה פורעת את המילוות הקשורים במימון הקמתם - לא נרשמו בפנינס המקרקעין. עוד נמצא כי חמישה דונם כרם זיתים, ליד מעיין עין-טינה שבבעלות העירייה, וכן שלוש חלקות קרקע, שהעירייה חכרה ממינהל מקרקעי ישראל, לא היו רשומים בפנינס המקרקעין שלה.

96 - על-פי התקנות ייעשה הרישום בפינקס המקרקעין על-סמך
 הודעות שימולאו על-ידי עובד שהוסמך במיוחד לכך על-ידי ראש
 העירייה. ראש העירייה לא הסמיך עובד לתפקיד זה, והודעות על
 הנכסים לא מולאו. בפינקס המקרקעין חסרו פרטים חשובים בקשר
 לנכס, כגון כתובת, שטח, מקוד הזכות בו ותאריך התחלת הזכות,
 ומועד הרישום בלישכת רישום המקרקעין, וכן פרטים בדבר
 השימוש בנכס, השכרתו או החכרתו ותנאיהן. העירייה גם לא
 ניהלה, לגבי כל נכס מנכסיה, תיק שיכיל את המיסמכים הנוגעים
 לנכס. באין המיסמכים הדרושים, וממילא היעדר תיקים שבהם
 יסודרו מיסמכים אלה, אין אפשרות של מעקב סדיר אחר השימוש
 בניכסי העירייה.

97 הביקורת דרשה מן העירייה לעשות למען עידכון הרישומים
 בפינקס המקרקעין שלה, וזאת מפאת חשיבותם לצורך השמירה על
 נכסי ציבור.

98 - העירייה רכשה חמישה נכסים, ביניהם מיבנה למוזיאון (ראה
 גם לעיל קטעים 33 ו-34) במחיר של 100,000 ל"י, בלא שקיבלה קודם
 לכך הערכת שמאי מוסמך. במיקרים אחרים של רכישת נכסים לא
 נמצאו בידי העירייה חוזי הרכישה, כנדרש. גם לא נמצאו בידי
 העירייה העתקים משיטרי עיסקה לגבי זכויות שנרשמו בלישכת
 רישום המקרקעין.

99 - על-פי התקנות בדבר הסדר קניות וניהול מחסנים על מועצת
 העירייה למנות ועדת קניות, שמתפקידיה להכין תוכנית לקניות
 ולקבוע את הפריטים שיוחסנו במחסני העירייה, ואין לבצע שום
 קנייה אלא על-פי אישור מאת ועדת הקניות. מועצת העירייה לא
 מינתה ועדת קניות, כנדרש, ורכישות הטובים שהיקפם הכספי הגיע
 בשנת 1971/72 לכ-373,800 ל"י, נעשו חלקן על-ידי האפסנאי וחלקן
 במישרים על-ידי מנהלי המחלקות.

100 - לעירייה מחסן, שערך הטובים המאוחסנים בו הגיע לסוף מרס 1972 לכ-30,000 ל"י. התקנות קובעות שמהנדס העירייה יאשר את מיקומו של המחסן ואת תנאי הבטיחות שלו. עוד נקבע בתקנות שמכשירי כיבוי-אש ומיתקנים אחרים ימוקמו במחסן, כפי שייקבע על-ידי מפקד מכבי-אש. במחסן אומנם הותקנו מכשירי כיבוי אחדים, אולם העירייה לא דאגה לקבל את האישורים הדרושים, הן ממהנדס העירייה והן ממפקד מכבי-אש.

מחנ"מ/מכ"מ

101 - העירייה לא ערכה ספירות מלאי תקופתיות, כדרוש על-פי התקנות. בעירייה אין רישום מרוכז ומעודכן של הציוד והריהוט הנמצא במשרדיה ובמוסדותיה. במחסן נמצאו טובים משומשים שהוחזרו אליו, מבלי שנהלו רישומים מיוחדים לגביהם, כנדרש בתקנות.

מחנ"מ/מכ"מ
מחנ"מ/מכ"מ - ע"מ

102 - עם הנהגת מיכון לרישום חשבוניותיה, באפריל 1969, הפטיקה העירייה את השימוש בשתי מכוונות רישום, ומאז מונחות מכוונות אלה במשרדי העירייה בלא שימוש והעירייה לא עשתה למכירתן. החזקת ציוד מכני במשך תקופה ארוכה בלא שימוש עלולה לגרום לקילקולו ולגרוע מערכו.

מחנ"מ/מכ"מ - ע"מ

103 - לעירייה 12 כלי-רכב. לא התנהל כרטיס לכל כלי-הרכב שלה, שבו יירשמו מועדי הכנסת הרכב למוסך, לטיפול או לתיקון, ומהות התיקונים שנעשו בו, דבר הדרוש לקיום פיקוח ומעקב אחר מצב כלי-הרכב ותקינותם.

מכ"מ/מכ"מ רכב

החברה לפיתוח צפת בע"מ

104 ביזמת המוסדות הלאומיים בשעתם נוסדה בשנת 1945 "החברה לפיתוח צפת בע"מ", שעם בעליה נמנו בשעתו קרן יוקימת לישראל, קרן היסוד ומיספר גורמים אחדים. בשנת 1964 ערכה העירייה שני הסכמים לרכישת מניות "החברה לפיתוח צפת בע"מ", האחד עם קרן

צפת

האחוז מכלל ההוצאה	הסכום	
%	ל"י	
20.3	3,003,992	הקמת מיבני היניון
15.3	2,256,044	סלילת כבישים ומיזרקות
6.9	1,025,634	הקמת מיבני תרבות
5.5	813,367	הקמת מיבני דת
3.4	503,853	הנחת קווי מים ורכישת זכויות מים
2.4	356,186	רכישת ציוד מכני
1.7	250,535	רכישת מיבנים וקרקות
1.3	195,578	התקנת תאורה
1.2	186,406	עבודות לטובת משלמים
0.6	82,458	הקמת ורכישה של משרדים לעירייה
0.5	71,569	פיתוח התיירות
0.3	47,540	התקנת ביוב
0.2	28,344	נטיעת גנים ציבוריים
<u>59.6</u>	<u>8,821,506</u>	סה"כ
<u>40.4</u>	<u>5,987,673</u>	פידעון מילות לקונסולידציה
100.0	14,809,179	סה"כ
=====	=====	

ההוצאה מומנה מהמקורות הבאים:

108

האחוז מכלל ההוצאה	הסכום	
%	ל"י	
11.3	1,674,908	השתתפות בעלי-נכסים
0.5	71,500	השתתפות הממשלה
0.4	60,486	השתתפות מוסדות
1.7	252,576	עבודות לטובת משלמים
2.9	434,938	השתתפות התקציב הרגיל
1.1	161,251	יתרות מימון משנים קודמות
82.0	12,133,520	מילות
0.1	20,000	אשראי קבלני
<u>100.0</u>	<u>14,809,179</u>	סה"כ
=====	=====	

109 הביקורת בדקה 26 עבודות פיתוח, בהיקף כספי כולל של 1,922,000 ל"י. עוד נבדקו ההסדרים בדבר הוצאות העירייה להקמת מוסדות חינוך על-ידי משרד השיכון, בהיקף כספי של 3,700,000 ל"י.

110 - תקנות העיריות (מיכרזים ודרכי הזמנתן וקבלתן של הצעות מחירים), תש"ך-1959 קובעות כללים בדבר רישום ההצעות לאחר הוצאתן מתיבת ההצעות; העירייה לא הקפידה על שמירת הכללים אלה. ^{מיכרז/ע} למשל לא סומנו גיליונות ההצעות על-ידי גושב-ראש ועדת המיכרזים ומועצת העירייה לא קבעה עובד שלו יימסר למי שמרת העתק מכל הצעת מחירים.

הצעות מחירים שנמסרו למהנדס העירייה, לשם קבלת חוות-דעתו, נשמרו במגירה בלתי נעולה. ^{111 מיכרז/ע} ^{לע/מיכרז}

112 - על-פי סעיף 190 לפקודת העיריות לא ישולם מקופת העירייה שום תשלום אלא אם הורשה על-ידי התקציב השוטף או הודשה במיוחד על-ידי המועצה באישורו של הממונה על המחוז. נמצא כי לגבי חמש עבודות פיתוח, בהיקף כספי כולל של 111,000 ל"י, נתקבלו האישורים התקציביים הדרושים רק משלושה עד 12 חודש לאחר תחילת ביצוען. ^{ע/מיכרז}

113 - בעירייה מחלקה לביצוע העוסקת בעיקר באחזקת כבישים ומידרכות. בתקופה הנסקרת מסרה העירייה למחלקת הביצוע שלה 12 עבודות פיתוח בהיקף כספי כולל של 589,000 ל"י, בלי שערכה אומדנים כספיים מוקדמים לגבי עבודות אלה, הדרושים כדי לבדוק אם מחיר הביצוע הוא סביר או אם יעיל יותר לבצע את העבודה באמצעות מיכרז פומבי. לעיתים משתפת העירייה את המחלקה במיכרזים פומביים לעבודות פיתוח שהיא עומדת לבצען, בלי לציין במיכרזים את האפשרות שהעבודה תבוצע על-ידי העירייה עצמה. ^{ע/מיכרז} ^{מיכרז/ע}

24-7
(893)

באמצעות מחלקת הביצוע שלה. לדעת הביקורת יעילותה של שיטת המיכרזים וההגיינות כלפי המשתתפים בהם דורשות, שאלה ידעו באופן כללי מה הם השיקולים על-פיהן עומדת להימסר העבודה. מבחינה זו חשוב שהעירייה תבהיר במיכרז, שהיא תשקול ביצוע עצמי של העבודה, אם הוא יידאה לה כדאי יותר מהצעות הקבלנים.

24-71
(893)

114 - בשנת 1968 נמסרו לקבלנים עבודות פיתוח, בהיקף כספי כולל של כ-40,000 ל"י, בלא דיון מוקדם בוועדת המיכרזים, ובלא החלטת מועצת העירייה.

115 - על-פי הדו"חות הכספיים הוציאה העירייה בתקופה הנסקרת, במיסגרת התקציב הבלתי רגיל שלה, 3,806,831 ל"י להקמת מוסדות חינוך, להרחבה ולהוספה של חדרי כיתות וכן לרכישת ציוד וריהוט. מרבית העבודות בוצעו על-ידי משרד השיכון, והעירייה חתמה על חוזי מילוות עם מוסדות מלווים; הכספים הועברו במישרים למשרד השיכון. את סכומי ההוצאה על הקמת המיבנים דשמה העירייה בפנינקסיה על-פי חוזה המילוות, ולא על-סמך חשבוניות חלקיות או סופיות על ההוצאות הממשיות להקמת המיבנים.

116 - מיבני החינוך האמורים הוקמו על קרקע שבניהולו של מינהל מקרקעי ישראל, בלא שהעירייה ערכה עם המינהל חוזי חכירה, כדרוש על-פי עקרונות מינהל תקיין.

מ ש ק ה כ ס פ י ם

הכנסה והוצאה

117 הכנסת העירייה והוצאתה בשנים 1970/71 ו-1971/72, לפי הפרקים התקציביים, מובאות בנספח. הטבלה הבאה מראה, בסכומים

כוללים, את ההכנסה בפועל של העירייה ואת הוצאתה, בתקציבים הרגילים, בשנים 1964/65 עד 1971/72 (בלירות):

הכנסה והוצאה בפועל - תקציב רגיל

שנת הכספים (1)	הכנסה (2)	הוצאה (3)	עודף (+) או גירעון (-)	
			שנתי (4)	נצבר בסוף השנה (5)
1964/65	2,694,200	2,769,500	(-) 75,300	(-) 332,900
1965/66	3,140,800	3,553,900	(-) 413,100	(-) 745,900
1966/67	3,838,400	3,741,300	(+) 97,100	(-) 648,800
1967/68	*3,836,100	3,914,300	(-) 78,200	(-) 727,000
1968/69	4,219,500	4,421,900	(-) 202,400	(-) 929,400
1969/70	4,424,800	4,558,200	(-) 133,400	(-) 1,062,800
1970/71	5,519,100	5,610,700	(-) 91,600	(-) 1,154,400
1971/72	6,686,700	7,173,200	(-) 486,500	(-) 1,640,900

* כולל 377,200 ל"י מילות לאיזון תקציבים.

118

העלייה הניכרת בהכנסה, של 25% בשנת 1970/71 ו-21% בשנת 1971/72, נובעות מהגדלת המענקים של הממשלה ב-500,000 ל"י וב-400,000 ל"י, כסידורן, מהגדלת סכום ההעברה של התקציב הבלתי רגיל לכיסוי הגירעון בתקציב הרגיל בשנת 1970/71, מהגדלת סכומי המיסים המועברים מהממשלה ומפיצוי הממשלה על אי-העלאת מיסים בשנת 1971/72.

119 העלייה של 28% בהוצאה בשנת 1965/66 לעומת השנה הקודמת נבעה בעיקר מתשלומי הפרשי שכר עקב הסיווג של העובדים בשירות הציבורי שהונהג באותה שנה. העלייה בהוצאה בשנת 1968/69 נבעה בעיקר מהרחבת שירותי התברואה ומהגדלת היקף ניכסי הציבור. העלייה בהוצאה בשנת 1971/72 לעומת 1970/71, בשיעור של 27%, באה בעיקרה מהרחבת שירותי החינוך (535,000 ל"י), שירותי הסעד (327,700 ל"י), שירותי התברואה (122,500 ל"י), שירותי הדת (83,300 ל"י) ושירותי התרבות (75,200 ל"י), וחלקה - מהתייקרות.

120 בטבלה הבאה ניתנת ההכנסה וההוצאה בפועל בתקציבים הבלתי רגילים, בשנים 1964/65 עד 1971/72 (בלירות):

הכנסה והוצאה בפועל - תקציב בלתי רגיל

שנת הכספים	הכנסה	הוצאה	עודף (+) או גירעון (-)	
			שנתי	נצבר בסוף השנה
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1964/65	1,851,300	1,979,600	(-) 128,300	(-) 131,200
1965/66	1,755,300	1,928,600	(-) 173,300	(-) 304,500
1966/67	1,428,400	1,565,700	(-) 137,300	(-) 441,800
1967/68	2,188,700	2,293,700	(-) 105,000	(-) 546,800
1968/69	1,826,600	1,373,900	(+) 452,700	(-) 94,100
1969/70	2,340,200	2,641,200	(-) 301,000	(-) 395,100
1970/71	1,846,500	1,506,800	(+) 339,700	(-) 55,400
1971/72	2,122,500	1,519,600	(+) 602,900	(+) 547,500

התפלגות התכנסה

לחלו סבבלי המראה את התפלגות התכנסה הרגילה למקורותיה, בשנים 1966/67 עד 1971/72, ואת מוסקלין של כל מקור בככל התכנסה הרגילה (באפלי לירות ובאחוזים):

	1966/67		1967/68		1968/69		1969/70		1970/71		1971/72		מקור התכנסה
	האחוז	סכום	האחוז	סכום	האחוז	סכום	האחוז	סכום	האחוז	סכום	האחוז	סכום	
מכלל התכנסה הרגילה	(13)	(12)	(11)	(10)	(9)	(8)	(7)	(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
%													
37	1,429	29	1,100	36	1,505	32	1,387	27	1,475	32	2,140	* מיסים	
28	1,064	31	1,193	25	1,072	29	1,298	22	1,232	24	1,575	שירותים	
12	445	10	406	11	467	10	458	9	519	8	553	מיפעלים	
23	900	20	760	25	1,045	20	874	25	1,350	26	1,740	** מענקים	
-	-	10	377	3	130	9	408	17	943	10	679	חקבלים לא יגיליים	
100	3,836	100	3,836	100	4,219	100	4,425	100	5,519	100	6,687	סך-הכל	

* כולל העברות מחוז המדינה בשנים 1966/69, 1969/70, 1970/71, 1971/72, לפי המסדר שהוזנה עם ביטול ארנונה רכוש והגדלת שיעור מס התכנסה הממשלתי. בסך 608,200 ל"י, 685,100 ל"י, 1,161,400 ל"י, 1,161,400 ל"י, 749,000 ל"י.

** כולל סך 595,000 ל"י המשתתפות המסודרות הציוניות בתשלום מיסים של נזקקי סעד בשנת 1968/69.

התפלגות ההוצאה

הטבלה הבאה מראה את התפלגות ההוצאה הרגילה לסוגיה, בשנים 1966/67 עד 1971/72, ואת מישקלו של כל סוג בכלל ההוצאה הרגילה (באלפי לירות ובאחוזים):

1966/67		1967/68		1968/69		1969/70		1970/71		* 1971/72		סוג ההוצאה
האחוז מכלל ההוצאה הרגילה	סכום ההוצאה	האחוז מכלל ההוצאה הרגילה	סכום ההוצאה	האחוז מכלל ההוצאה הרגילה	סכום ההוצאה	האחוז מכלל ההוצאה הרגילה	סכום ההוצאה	האחוז מכלל ההוצאה הרגילה	סכום ההוצאה	האחוז מכלל ההוצאה הרגילה	סכום ההוצאה	
(13)	(12)	(11)	(10)	(9)	(8)	(7)	(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
%		%		%		%		%		%		
8	295	7	295	7	320	7	340	9	483	8	537	הנהלה כללית
												שירותים מקומיים
26	967	22	850	26	1,140	23	1,049	24	1,365	22	1,558	שירותים ממלכתיים
56	2,082	60	2,353	45	1,993	51	2,336	48	2,714	52	3,753	מיפעלים (מים, בית-מיסבתיים ונכסים)**
10	379	10	388	10	440	10	442	11	606	9	668	השתתפות התקציב הרגיל בהוצאות התקציב הבלתי רגיל
-	14	-	-	3	144	2	78	-	-	9	657	פירעון מילות
-	4	1	28	9	385	7	313	8	443	-	-	סה"כ
100	3,741	100	3,914	100	4,422	100	4,558	100	5,611	100	7,173	פירעון מילות בתקציב הבלתי רגיל***
	680		700		472		930		950		1,080	סה"כ כללי
	4,421		4,614		4,894		5,488		6,561		8,253	

* בשנת 1971/72: תכללו בהוצאה הרגילה, לסוגיה, סכומים לפירעון מילות בסך-כולל של כמיליון ל"י.
 ** הגדלת ההוצאה בפרק "מיפעלים" בשנת 1970/71 לעומת השנה הקודמת נבעה בעיקר מגידול בקניית מים ובפירעון מילות.
 *** לשם השוואת ההוצאה לסוגיה בין השנים שלעיל ניתנים בנפרד, בסוף הטבלה, סכומים של פירעון מילות מהתקציבים הבלתי רגילים.

עומס המילונות (קרן) של העירייה לסוף השנים 1966/67 עד 1971/72, ההוצאה לפירעונם ומישקלה בכלל ההוצאה הרגילה באותן שנים וניתנים בטבלה הבאה (בלירות ובאחוזים):

ההוצאה לפירעון *		ה ע ו מ ס		כלל ההוצאה	שנת הכספים
האחוז מכלל ההוצאה הרגילה	הסכום	כאחוז מכלל ההוצאה הרגילה	הסכום		
(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
18.3	684,200	168	6,295,000	3,741,300	1966/67
18.7	728,000	213	8,339,200	3,914,300	1967/68
19.3	856,800	214	9,446,700	4,421,900	1968/69
27.0	1,242,800	248	11,308,200	4,558,200	1969/70
24.8	1,393,000	226	12,684,500	5,610,700	1970/71
29.0	2,080,200	191	13,677,700	7,173,200	1971/72

* ההוצאה לפירעון המילונות כוללת את הסכומים שנרשמו הן בתקציבים הרגילים והן בתקציבים הבלתי רגילים (ראה לעיל, קטע 122).

עומס המילונות (קרן) של העירייה לסוף שנת 1971/72,

לפי סוג ההצמדה ולפי תקופת הפירעון, ניתן בטבלה הבאה (בלירות ובאחוזים):

צפת

סך-הכל		תקופות הפירעון			סוג ההצמדה
האחוז	הסכום	16 עד 45 שנה	6 עד 15 שנה	עד 5 שנים	
(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
%					
38.5	*5,249,332	2,004,168	2,443,247	801,917	צמוד למדד יוקר המחיה
0.5	*67,666	67,666	-	-	צמוד לדולר
61.0	8,360,674	5,490,268	1,910,142	960,264	אינו צמוד
100.0	13,677,672	*7,562,102	4,353,389	1,762,181	סה"כ
	100.0	55.2	31.9	12.9	האחוז

* מהטבלה עולה כי למעלה ממחצית המילוות בסוף 1971/72 היו ארוכי מועד, וכי כ-39% מהמילוות נתקבלו בתנאי הצמדה.

125 עומס המילוות של העירייה (קרן) עלה על כלל ההוצאה הרגילה בתקציב השנתי בכל אחת מהשנים שבתקופה הנסקרת, והיזוה בסוף 1971/72 191% מההוצאה הרגילה. סכום של 7.8 מיליון ל"י - 57% מהעומס - מהווה מילווה לקונסולידציה ולכיסוי גידעונות; סכום של 3.4 מיליון ל"י - 25% - למימון הקמת מיבני חינוך, ו-18% למימון שאר הוצאות הפיתוח.

126 ההוצאה לפירעון מילוות בשנת 1971/72 הסתכמה ב-2,080,200 ל"י, והתחלקה: קרן - 1,013,600 ל"י; ריבית - 791,300 ל"י והפרשי הצמדה - 275,300 ל"י; שיעור ההוצאה הכוללת לפירעון מילוות הגיע בשנת 1971/72 ל-29% מכלל ההוצאה הרגילה - גידול ניכר בהשוואה לשנים הקודמות (22% בממוצע); בשנת הכספים 1972/73 עמד לפירעון סכום כולל של 1,967,700 ל"י (קרן, ריבית והפרשי הצמדה), המהווה 26% מהתקציב המאושר לאותה שנה.

127 - על-פי התקנות בדבר הנהלת חשבונות יירשם בחשבון המילווה

כתקבול סכום המילווה מיד לאחר אישורו על-ידי משרד הפנים;

סכום המילווה יירשם גם בחשבון המילווה בפינקס החייבים.

העירייה לא נהגה לרשום את סכומי המילווה כתקבולים מיד עם אישורם והרישום נעשה רק בסוף השנה בה נתקבלו הסכומים,

החלטה/החלטות
החלטה/החלטות

ובעיקבות הפעולה של התאמת החשבונות עם הבנקים.

105 מהמילווה, בסכום כולל של כ-5.9 מיליון ל"י, שהעירייה

קיבלה בתקופה הנסקרת, לא נרשמו בפינקס המילווה, כנדרש.

החלטה/החלטות
החלטה/החלטות

העירייה לא הקפידה לכלול בפינקס המילווה שלה פרטים בדבר מטרת המילווה ומועדי הפירעון, כך שלא היה לה מידע מלא על

החלטה/החלטות
החלטה/החלטות

מועדי הפירעון ועל הסכומים שעמדו לפירעון.

129 - על-פי סידרי מינהל כספים תקין יש לרשום את פירעון

המילווה מיד עם ביצוע התשלום. למן שנת 1969/70 אין העירייה

מנהלת כלל רישומים של פירעון המילווה שלה. לקראת הכנת הדו"ח

החלטה/החלטות
החלטה/החלטות

הכספי השנתי רושמת העירייה בחשבונותיה התקציביים את פירעון

המילווה בסכום כולל בלבד.

מאזנים

130 להלן מאזני העירייה לימים 31.3.71 ו-31.3.72, כפי

שנכללו בדו"חות הכספיים השנתיים שלה:

חשבון האקטיב והפסיב

31.3.72		31.3.71		ה פ ס י ב		31.3.72		31.3.71		ה א ק ט י ב	
לי	לי	לי	לי	לי	לי	לי	לי	לי	לי	לי	לי
1,189,806	394,899	משיכות-יתר	1,434	414	מזומן בקופה ובבנקים	2,076,272	1,792,300	2,935,821	2,067,267	חייבים	
55,276	25,067	פיקדונות	42,606	28,636	מיקדמות						
12,470	12,470	קרן לרכישת מניות	9,792	-	פיקדונות						
400,472	728,178	שטרות לפירעון	29,444	25,036	מחסנים						
		יתרות מימון עבודות פיתוח שלא נוצלו	12,470	12,470	מניות						
1,836,815	1,149,421		468,051	383,544	מיקדמות ע"ד תקציבים בלתי רגילים						
			2,071,493	1,584,968	גירעון						
5,571,111	4,102,335	סה"כ	5,571,111	4,102,335	סה"כ						

131 - מהגירעון הכולל שבחשבון האקטיב והפסיב לימים 31.3.71 ו-31.3.72 לא הופחתו הסכומים 339,700 ל"י ו-602,900 ל"י, כסידרון, המהווים עודף בתקציבים הבלתי רגילים לאותן שנים, כך שנוצרה אי-התאמה בין יתרות הגירעון, כפי שהן משתקפות בחשבונות האקטיב והפסיב לבין יתרות הגירעון הנצבר כפי שהן משתקפות בטבלאות שבקטעים 117 ו-120 לשנים 1970/71 ו-1971/72.

*הג' 4/1/72
ל"י
הש"א*

132

בטבלאות בקטעים 117 ו-120 שהוכנו על-פי הנתונים של הכנסות והוצאות בפועל, המופיעים מדי שנה בשנה בדו"חות הכספיים של העירייה, מסתכם סכום הגירעון הנצבר של התקציב הרגיל והתקציב הבלתי רגיל בסוף שנת 1969/70 בסך כולל של 1,457,900 ל"י ואילו בחשבון האקטיב והפסיב ליום 31.3.70 מסתכם הגירעון הכולל בסך 1,493,308 ל"י; העירייה לא הסבירה את הפרש בסך של 35,408 ל"י, הפרש העובר משנה לשנה.

4M/22m
א"כ/20m

הערות למאזן ליום 31.3.72

133

חייבים - כולל: 1,021,200 ל"י בעד מילוות מבנקים שנתאשרו וטרם נתקבלו.

זכאים - כולל: 465,300 ל"י - לספקים ולקבלנים, 330,400 ל"י - לפירעון מילוות ו-159,800 ל"י - משכורות ושכר.

פיקדונות-כולל: סכום הפיקדונות בחשבון האקטיב נוצר על-ידי קיזוז יתרות זכות בסך של 611,279 ל"י קיתרות חובה בסך 621,071 ל"י. יתרת החובה נגרמה על-ידי רישום שתי פעולות חיוב בסכום כולל של 12,480 ל"י שנרשמו בחובה בחשבון פיקדונות במקום לרשמן בחשבונות חו"ז.

גירעון

134

בראשית שנת 1964/65 היה לעיריית גירעון כללי נצבר בסך 260,500 ל"י. בשנים 1964/65 עד 1971/72 (פרט לשנת 1966/67) הסתיימו הפעולות הרגילות של העירייה בגירעונות, בעיקר בשנים 1965/66 ו-1971/72, בהן הגיע הגירעון השנתי לסך 413,100 ל"י ול-486,500 ל"י, כסידרון (ראה לעיל, קטע 117).

135 המצב הכספי של העירייה לסוף 1971/72 מבחינת הנזילות היה קשה; מול אמצעים נזילים (קופה, בנקים, חייבים ומיקדמות) בסך כולל של 2,979,900 ל"י עמדו התחייבויות שוטפות (זכאים, פיקדונות, משיכות-יתר ושטרות לפירעון) בסכום כולל של 3,721,800 ל"י.

ניהול כספים וחשבונות

136 - ב-34 חשבונות חייבים שהסתכמו לסוף 1970/71 ב-30,200 ל"י וב-40 חשבונות זכאים שהסתכמו ב-43,000 ל"י לא היתה תנועה כלשהי בין ארבע עד שש שנים, והעירייה לא עשתה לחיסולם של חשבונות אלה.

137 - מתוך הסכומים שהעירייה שילמה בתקופה הנסקרת לקבלנים ולספקים תמורת עבודות שבוצעו וסחורות ושירותים שסופקו לה, זקפה סכומים שהסתכמו ב-412,000 ל"י לסעיף חייבים שבחשבון האקטיב שלה, במקום לזקפם לסעיפי ההוצאה המתאימים בתקציביה. צורת רישום זו נוגדת את עקרונות הנהלת החשבונות הנהוגה ברשויות המקומיות, לפיהם על הרשות לרשום הוצאות מוחלטות כאלה בחשבונות התקציביים של אותה שנה בה נעשתה ההוצאה. צורת רישום זו גם נותנת תמונה לא נכונה על מצב הגירעונות של העירייה.

138 - העירייה נהגה לתת לעובדיה מיקדמות על-חשבון משכורתם, אולם היא לא קבעה הנחיות בדבר הנוהל להגשת בקשה לקבלת מיקדמה, שייעור המיקדמה שעובד רשאי לקבל, ואת התנאים והמועדים להחזרתה. סכומי המיקדמות ניתנו לעובדים על-סמך פתק חתום ביד ראש העירייה, ולא על סמך פקודת תשלום הנושאת את חתימות ראש העירייה והגיזבר, כנדרש בחוק. לסוף שנת 1971/72 נשארו 25 עובדים חייבים על-חשבון מיקדמות סכום כולל של 3,300 ל"י, בלא תנועה בין חמש לשש שנים.

- 139 - בשנת 1964. קיבלה העירייה הודעה על עיזבון לטובתה בסך 30,000 דולר למטרת הקמת מועדון ובית קשישים בצפת, ובמאי 1969 היא קיבלה סך 10,000 דולר (34,912 ל"י) ורשמה אותו בחשבון "פיקדונות". עד סיום הביקורת, במאי 1973, לא קיבלה העירייה כל סכום נוסף מכספי עיזבון; אף-על-פי-כן רשמה העירייה בשנת 1970/71 הכנסה בסך 105,000 ל"י (כ-30,000 דולר) בלי לבטל את הרישום משנת 1969 ובלי שהיה לה יסוד כלשהוא לרישום ההכנסה הכוללת. בשנים 1970/71 עד 1972/73 הקימה העירייה בית קשישים, בהשקעה כוללת של 84,539 ל"י, ופנתה, לאחרונה בספטמבר 1972, בדרישה לקבל על-סמך זה את יתרת העיזבון.
- 140 - בעירייה נתקבלו מיספר לא קטן של תלונות בדבר אי-כיבוד התחייבויות העירייה, שניתנו לספקי טובים ושירותים בצורת שטרות ושיקים. התחייבויות אלה נפרעו, בדרך-כלל, באיחור של עד שישה חודשים, לאחר קבלת אזהרות מהספקים על נקיטת צעדים מישפטיים.
- 141 - על-פי פקודת העיריות רשאית העירייה לפתוח חשבון בבנק רק לאחר שקיבלה החלטה על-כך במליאתה ולאחר אישורו של הממונה על המחוז. העירייה פתחה באפריל 1970 חשבון באחד הבנקים בחיפה, מבלי שהחליטה על-כך מועצת העירייה ומבלי שקיבלה את אישורו של הממונה על המחוז, כדרוש. ביום 31.3.71 היתה בחשבון יתרה בסך 23,775 ל"י; בספטמבר 1971 משכה העירייה מן החשבון 25,000 ל"י ונוצרה איפוא משיכת-יתר בסך 1,225 ל"י.
- 142 - על-פי פקודת העיריות רשאית העירייה להשקיע את עודף כספיה בדרך שתחליט עליה מועצת העירייה, באישורו של שר הפנים. באפריל 1970 הפקידה העירייה 50,000 ל"י בחשבון פיקדון קבוע לתקופה של שישה חודשים, בריבית של 12%, בסניף הבנק האמור לעיל (קטע 141) בעוד שבאותו זמן הגיע סכום חובותיה השוטפים לבנקים ל-213,000 ל"י, בריבית של 15%.

143 - בדיקת התאמת חשבונות העירייה עם החשבונות המתנהלים
 מדי חודש בחודשו, כדו"ש על-פי התקנות. *מא/אל*

144 - העירייה מנהלת כ-700 חשבונות חייבים וזכאים לקבלנים,
 לספקים, למזמיני עבודות ולמוסדות. היתרה הכוללת של זכאים
 ל-2,935,800 ל"י. העירייה לא נהגה לערוך התאמת חשבונות
 תקופתית עם החייבים ועם הזכאים. *מא/אל*

145 - ב-1 בינואר 1971 פרש מנהל החשבונות הראשי של העירייה
 לגימלא מוקדמת עקב מצב בריאותו. רק בחודש מרס 1971 פורסמה
 העירייה מיכרז למישרה הפנויה; מאז ועד סיום הביקורת,
 בינואר 1973, לא אוישה מישרה זו וביחידת הנהלת החשבונות
 מועסקים עובדים זוטרים בלא מנהל חשבונות ראשי. בהתחשב בהיקף
 הפעולות הכספיות של העירייה, שמחזורן הגיע בשנת 1971/72
 לכ-18 מיליון לירות, דרוש טיפול מיקצועי ומוסמך
 בניהול מערכת החשבונות שלה. אם אין עולה בידי העירייה
 לאייש את המישרה של מנהל חשבונות ראשי על-ידי בעל מיקצוע
 מתאים, יש לשקול רכישת השירות, ולו על-ידי התקשרות עם משרד,
 הנותן שירותים מסוג זה.

146 הטבלה הבאה מראה את הכנסות העירייה מארנונות, ממש עסקים, מתוספת מס שבח מקרקעין, מאגרות ומהיטלים (להלן: המיסים), למעט אגרות מים, בשנים 1964/65 עד 1971/72, לסוגיהם, ומישקלה היחסי של ההכנסה מכל סוג בכלל ההכנסה ממיסים (כמאות לירות ובאחוזים):

היטלים	אגרות (כולל תוספת אגרת העברת מקרקעין)	תוספת מס שבח מקרקעין	מס עסקים	ארנונות	סה"כ ההכנסה ממיסים	יחידת המדידה	שנת הכספים
(8)	(7)	(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
176,700	10,900	56,000	59,500	737,700	1,040,800	הסכום האחוז מכלל ההכנסה ממיסים	1964/65
16.9	1.0	5.4	15.7	71	100		
233,100	31,200	31,000	60,400	721,800	1,077,500	הסכום האחוז מכלל ההכנסה ממיסים	1965/66
21.7	2.9	2.8	5.6	67	100		
245,700	42,000	6,200	74,400	1,061,000	1,429,300	הסכום האחוז מכלל ההכנסה ממיסים	1966/67
17.3	2.9	0.4	5.2	74.2	100		
194,300	18,800	3,300	91,200	792,600	1,100,200	הסכום האחוז מכלל ההכנסה ממיסים	1967/68
17.7	1.7	0.3	8.3	72.1	100		
235,400	25,400	6,400	139,700	1,098,100	1,505,000	הסכום האחוז מכלל ההכנסה ממיסים	1968/69
15.7	1.7	0.4	9.3	72.9	100		
184,600	9,100	14,300	118,600	1,060,200	1,386,800	הסכום האחוז מכלל ההכנסה ממיסים	1969/70
13.3	0.7	1.0	8.5	76.5	100		
128,800	25,700	-	148,200	1,171,800	1,474,500	הסכום האחוז מכלל ההכנסה ממיסים	1970/71
8.7	1.7	-	10.1	79.5	100		
124,200	19,100	20,900	138,200	1,837,300	2,139,700	הסכום האחוז מכלל ההכנסה ממיסים	1971/72
5.8	0.9	0.9	6.5	85.9	100		

147 מן הטבלה עולה, כי בשנת 1971/72 היתה ההכנסה מכלל המיסים גבוהה בשיעור של 105.5% לעומת שנת 1964/65. ההכנסה מארנונה כללית ומארנונת רכוש, למעט העברות הממשלה על-חשבון מס-רכוש, עלתה אף-היא-- ב-154% - והיוותה, בסוף-התקופה, 85.9% מכלל ההכנסה השנתית ממיסים. ההכנסה ממס עסקים עלתה ב-132%, ואילו בהכנסה מתוספת מס שבח מקרקעין היתה ירידה. ההכנסה מהיטלים, המורכבת מהיטל עינוגים ומהיטל סעד ונופש, ירדה באורח ניכר, והיוותה בסוף שנת 1971/72 5.8% מכלל ההכנסה ממיסים לעומת 16.9% בשנת 1964/65. ההכנסה מכלל המיסים בשנת 1971/72 תפסה 32.7% מכלל ההכנסה הרגילה באותה שנה.

חיובים, גבייה ופיגורי מיסים

148 - לשנים 1970/71 ו-1971/72 לא ערכה העירייה מאזן מיסים, ^{מיסים/כ"כ} שיראה את החיוב השנתי, הגבייה ויתרת הפיגורים לסוף כל שנה.

149 להלן טבלה המראה את החיובים השנתיים בארנונות ובמס עסקים, לפי נתוני העירייה, בשנים 1966/67 עד 1969/70 (בלירות):

שנת הכספים	סה"כ חיובים	ארנונות	מס עסקים
(1)	(2)	(3)	(4)
1966/67	1,392,165	1,311,852	80,313
1967/68	1,273,992	1,125,424	148,568
1968/69	660,718	520,244	140,474
1969/70	587,168	420,500	166,668

150 מהטבלה עולה כי בשנת 1968/69 חלה ירידה ב-54% בחיובים של ארנונות לעומת שנת 1967/68, כתוצאה מביטול ארנונות רכוש שנגבתה על-ידי העירייה. הירידה בחיוב בארנונות בשנת 1969/70 לעומת 1968/69 היא, בעיקרה, תוצאה מחיוב מינהל מקרקעי ישראל בשנת 1968/69 בפיקורים בסכום כולל של 108,635 ל"י, בעוד שבשנת 1969/70 הסתכם החיוב ב-1,079 ל"י בלבד.

151 להלן טבלה המראה את גביית המיסים, לפי נתוני העירייה, בשנים 1966/67 עד 1969/70 (בלירות):

שנת הכספים	סה"כ גבייה	ארנונות	מס עסקים
(1)	(2)	(3)	(4)
1966/67	1,135,373	1,060,997	74,376
1967/68	883,847	792,597	91,250
1968/69	629,606	* 489,898	139,708
1969/70	493,634	* 375,064	118,570

* אינו כולל סכום של 608,178 ל"י בשנת 1968/69 וסכום של 685,135 ל"י בשנת 1969/70, שהועברו לעירייה כחלקה במס רכוש הנגבה על-ידי האוצר.

מהטבלה עולה שבשנת 1967/68 חלה ירידה בגבייה ב-23% לעומת שנת 1966/67, בעיקר בארנונות רכוש - 268,866 ל"י. גביית מס העסקים עלתה בתקופה מ-1966/67 עד 1969/70 ב-59.5%, ובשנת 1968/69 ירדה הגבייה הכוללת ב-44.5% וגביית הארנונה - ב-54% לעומת שנת 1966/67. סיבת-הירידה בגביית הארנונות היא שהעירייה - חדלה, באפריל 1968, לגבות ארנונות רכוש ואילו חלקה במס רכוש לא נכלל בטבלת הגבייה.

הטבלה להלן מראה את הפיגורים בגביית ארנונות ומס עסקים, לפי נתוני העירייה, לסוף השנים 1966/67 עד 1969/70 (בלירות):

שנת הכספים	סה"כ פיגורים	ארנונות	מס עסקים
(1)	(2)	(3)	(4)
1966/67	641,141	553,842	87,299
1967/68	911,967	779,200	132,767
1968/69	825,528	708,790	116,738
1969/70	810,173	665,216	144,957

סיבת הירידה ביתרת הפיגורים בסוף השנים 1968/69 ו-1969/70 היא, שהעירייה העניקה הנחות וזיכויים בסך 107,600 ל"י בשנת

1968/69 ובסך 108,900 ל"י בשנת 1969/70. לסוף 1969/70 היו הפיגורים 57% מהסכום שעמד לגבייה באותה שנה (חיוב שנתי ויתרת פיגורים). חובות הצרכנים בעד אגרות מים הגיעו לסוף אותה שנה ל-185,800 ל"י. לסוף 1971/72 הגיעו חובות התושבים לעירייה בגין מיסים ואגרות מים מעל למיליון ל"י. חובות אלה אינם כוללים דמי השתתפות של בעלי-נכסים בהוצאות לעבודות פיתוח. (ראה לעיל, קטע 57).

155 - נמצאו מיקרים בהם הסתפקה העירייה במישלוח התראה אחת בלבד לחייבי המיסים שלה, ולא המשיכה לטפל בגביית המגיע לה. את הטיפול בגביית המיסים מחלק מהחייבים מסרה העירייה לעורך-דין פרטי, מבלי שניהלה רישומים שיתנו מידע על תוצאות טיפולו.

מיסים/ק"מ

156 - בינואר 1965 פתחה העירייה 217 חשבונות אישיים לחיוב בעלי-נכסים באגרות בנייה, חיבורים, וביוב, ובהשתתפות בהוצאות סלילת רחובות. בינואר 1971 הופסק הרישום בחשבונות אלה ולא נפתחו חשבונות נוספים מסוג זה, כך שנבצר מהעירייה לדעת את מצב החובות של בעלי-הנכסים, והיא אינה מטפלת בגביית המגיע לה מהם. בינואר 1971 הסתכמו החובות הרשומים בחשבונות האמורים בסך 1,317,000 ל"י, שעל חשבונם גבתה העירייה בשנים 1965/66 עד 1971/72 סכום כולל של 59,700 ל"י בלבד.

מיסים/ק"מ

157 - על-פי הנתונים של מיספר חדרי האירוח והתפוסה הממוצעת היתה צריכה להגיע הגבייה על-חשבון היטל סעד ונופש לכ-160,000 ל"י בכל אחת מהשנים 1970/71 ו-1971/72. בשנים אלה גבתה העירייה על-חשבון היטל סעד ונופש 76,200 ל"י ו-82,500 ל"י, כסידרון. העירייה הסבירה כי ערבה הסכם עם התאחדות בתי מלון, בו פורטו התשלומים שעל מוסדות האירוח לפרוע על-חשבון היטל סעד ונופש. בעירייה לא נמצא ההסכם האמור הדרוש כדי לקבוע אם כל בעל מלון או פנסיון שילם לעירייה את המגיע לה על-חשבון ההיטל.

מיסים/ק"מ

158 - על-פי הוראות החוק רשאי בעל בית אירוח הרואה עצמו מקופח בהחלטת ועדת שומה, לערור לפני ועדת ערר להיטל סעד ונופש. שישה בעלי בתי אירוח הגישו בחודשים יולי עד ספטמבר 1968 עררים על השומות, אולם ועדת העררים טרם התכנסה לישיבות ולא דנה בעררים.

מיסים/ק"מ

159 - על-פי החוק אין הגשת ערר מעכבת את גבייתו של אותו חלק
ההיטל שאינו שנוי במחלוקת. העירייה לא עמדה על קבלת חלק
זה של ההיטל מן העוררים.
מיסוי/גביית
370

160 - העירייה אינה מנהלת חשבונות אישיים של החייבים בהיטל
סעד ונופש, חשבונות שיראו את פרטי השומה, סכום ההיטל
וסכומי הגבייה.
מיסוי/גביית
370

* * *

161 כפי שעולה מהנספח לדו"ח זה חלה בתקופה הנסקרת תחלופה
תדירה בראשות העירייה ובהנהלתה. הדבר השפיע באופן שלילי על
פעולות העירייה ועל טיב מתן שירותיה, במיוחד בתחום פעולותיהם
של משרד מהנדס העיר, הפיקוח על הבנייה והביצוע של עבודות
פיתוח ואחזקה. כך לא מילאה העירייה בשלימות את התפקיד שהיה
מיועד לה בהתפתחות הכללית הנאה שחלה בצפת.

162 בתחום המינהל הכספי העלתה הביקורת מימצאים בעלי
מישקל רב, כגון אי-גביית ארנונות ותשלומי-חובה אחרים,
העדר רישום תקין של המילוות שקיבלה העירייה, והעדר
פיקוח על ניהול הכספים והחשבונות במוסדות החינוך.

מבקר המדינה

ירושלים, כ"ב בסיון תשל"ג
22 ביוני 1973

נספח ב'

רשימת ראשי העירייה והסגנים
למנ 1965

		א. ראש העירייה או ממלא מקום ראש העירייה בפועל	
התקופה (מספר החודשים)	הסיעה	שם	מ"מ
(2)	פברואר-מרס 1965	אגו"י ופא"י	י' ח' ברקוביץ (מ"מ)
(9)	מרס-נובמבר 1965	נח"ל	מ' מיבר
(5)	נובמבר 1965-מרס 1966	המערך	י' הופרט
(14)	מרס 1966-אפריל 1967	אגו"י ופא"י	י' ח' ברקוביץ
(32)	אפריל 1967-נובמבר 1969	המערך	י' הופרט
(23)	נובמבר 1969-ספטמבר 1971	נח"ל	מ' מיבר
(3)	ספטמבר 1971-נובמבר 1971	אגו"י ופא"י	י' ח' ברקוביץ (מ"מ)
(3)	נובמבר 1971-	נח"ל	א' קדוש
		ב. סגני ראש העירייה	
התקופה (מספר החודשים)	הסיעה	שם	מ"מ
(8)	אפריל 1965-נובמבר 1965	מפד"ל	פ' כהן
(5)	נובמבר 1965-מרס 1966	אגו"י ופא"י	י' ח' ברקוביץ
(49)	נובמבר 1965-נובמבר 1969	מפד"ל	י' שיטרית
(49)	נובמבר 1965-נובמבר 1969	המערך	י' נחמיאס
(49)	נובמבר 1965-נובמבר 1969	המערך	ד' איסק
(48)	דצמבר 1965-נובמבר 1969	אגו"י ופא"י	ג' שטרן
(14)	מרס 1966-אפריל 1967	המערך	י' הופרט
(32)	אפריל 1967-נובמבר 1969	אגו"י ופא"י	י' ח' ברקוביץ
(5)	נובמבר 1969-מרס 1970	המערך	י' הופרט
	נובמבר 1969-	מפד"ל	י' שיטרית
(25)	נובמבר 1969-נובמבר 1971	נח"ל	א' קדוש
(39)	נובמבר 1969-ינואר 1973	המערך	צ' שטרייזנד
	מרס 1970-	אגו"י ופא"י	י' ח' ברקוביץ
	ינואר 1973-	סיעה עצמאית	י' הופרט

